

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

21 พ.ค. 2542

ปริญญานิพนธ์

ของ

อรนุช กันสิทธิ์

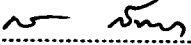
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2542

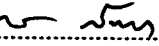
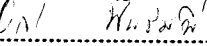
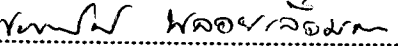
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

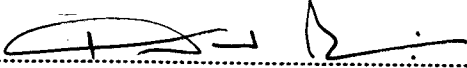
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมริดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมริดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์อารี พันธรัณย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 12 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธานควบคุมปริญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง กรรมการควบคุมปริญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัช พลอยเลื่อมแสง กรรมการสอบปากเปล่าปริญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการ ให้ความรู้ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรหมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในทุกโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์ และคณาจารย์ในภาควิชาการ เน้นแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณบุญสิทธิ์ ไชยชนะ คุณสุคนธรส หุตะวัฒนะ และเพื่อน ๆ พี่ปริญญโท วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และจิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาการแนะแนวที่คอยให้การช่วยเหลือ ให้กำลังใจเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณขจรศักดิ์ อุบลนุช คุณอาชว์ดาม์ ภาคพิชเจริญ และครอบครัว ตลอดจน ครอบครัวกันสิทธิ์ทุก ๆ ท่าน ที่ให้การสนับสนุนความรัก กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยมา โดยตลอด

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ และนุรพจนอาจารย์ ทั้งหลาย ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

อรนุช กันสิทธิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	กรอบแนวคิด	10
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ	12
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน	22
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน	36
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน	38
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน	39
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	42
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน	44
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน	44
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน	45
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับอาชีพของผู้ปกครอง	46

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	49
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	50
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง	51
 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	53
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
ประชากร	53
กลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	56
วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	56
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	73
ผลการศึกษาค้นคว้า	73
 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	82
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	82
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	82
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	83

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	84
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	85
ข้อเสนอแนะ	91
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	103
ประวัติย่อผู้วิจัย	135

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำนวน โรงเรียนและเพศ	54
2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน	55
3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทาง เศรษฐกิจของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียน	74
4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ นิสัยการเรียน การ สนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และทัศนคติต่อ โรงเรียน	76
5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ระดับชั้นการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยการเรียน การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ขนาดของ โรงเรียน	77
6 แสดงผลการทดสอบความเป็นเส้นตรงของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโรงเรียน ของนักเรียนกับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	79
7 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณแบบ Stepwise.....	80

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 องค์ประกอบทัศนคติของไทรแอนดิส	17
---------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ การศึกษาจึงมีบทบาทในการพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีคุณภาพ ผู้ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคม ครอบครัวและประเทศชาติได้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ พื้นฐานที่ดี รู้จักคิด รู้จักปรับตัว รู้จักการแก้ปัญหา มีทักษะในการทำงานรู้จักพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถสูงสุดตามความถนัดที่มีอยู่ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ที่โรงเรียน (กรมวิชาการ. 2533 : 11)

โรงเรียนมีหน้าที่พัฒนาเยาวชนทุกคนในสังคมให้เจริญงอกงาม ทั้งในด้านสติปัญญา จิตใจ กิริยามารยาท วัฒนธรรม สุขภาพ และอนามัยให้สมบูรณ์ ดังจะเห็นได้จากสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2540 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ.2540) ที่กล่าวโดยสรุปว่าโรงเรียนเป็นสถาบันที่ได้รับความคาดหวังและศรัทธาจากสังคมในการพัฒนาความรู้และจริยธรรมให้แก่เยาวชนและนักเรียนสามารถ นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างฉลาด มีคุณธรรม และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม เหมือนดังที่ ภิญโญ สาร (2524 : 279) กล่าวว่าโรงเรียนเป็นแหล่งปลูกฝังคุณธรรมความดีให้แก่เด็ก แต่ด้วยเหตุที่โรงเรียนเป็นที่รวมของเด็กและเยาวชนที่มีภูมิหลังต่างกัน ดังนั้นเด็กอาจจะถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทักษะ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางดีและไม่ดีให้แก่กัน จากการศึกษาของ ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 59) พบว่าโรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการสร้างและปลูกฝังทัศนคติที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมพื้นฐานต่าง ๆ การสร้างความรู้สึที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนเพราะความรู้สึที่ดีต่อโรงเรียนจะช่วยให้เด็กมีความตระหนักรู้ในความสำคัญของโรงเรียน มีความเลื่อมใส เอาใจใส่ในการเรียน และตั้งใจกระทำความดี

ทัศนคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู เพื่อน การเห็นคุณค่าทางการศึกษา ความมีศรัทธาในตัวครู ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้นและก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน สนใจเรียนมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยากรู้ อยากเห็น เอาใจใส่ต่อการเรียน จากการศึกษาของเบลด์โซ (สุภาพร เลาหสถิตย์. 2525 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Bledsoe. 1971) พบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อครูจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังที่โคแกนและเลวิน (ดวงฤดี ช่วยจำ. 2540 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Cogan and Levin. 1957) กล่าวว่าครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันมาก และนักเรียนศรัทธาในตัวครู

จะช่วยให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลินี วันชัย (2509 : 50) ที่ว่าความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะเกิดขึ้นเมื่อครูมีความสัมพันธ์กับนักเรียนคือครูต้องไม่รู้สึกว่าคุณอยู่เหนือนักเรียน ไม่ดูถูก และไม่เฉยเมยต่อนักเรียนแต่ปัญหาสำคัญที่สุดในการสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนให้แก่เด็กคือการแตกแยกของครูในโรงเรียน เช่น การนิินท้าวร้ายครูต่อครูด้วยกัน ให้นักเรียนฟังนักเรียนย่อมมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อครูเช่นเดียวกับประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 65) และประสาร ทิพย์ธาดา (2521 : 117) ที่กล่าวว่าครูมีส่วนสำคัญให้เด็กเกิดความรู้สึกไม่ชอบโรงเรียน เนื่องจากครูไม่มีเทคนิคการสอน ครูไม่เข้าใจเด็ก ขาดการเป็นมิตรกับเด็ก การ์ริสัน (Garrison. 1956 : 173) กล่าวว่าทัศนคติที่ไม่พึงพอใจของวัยรุ่นต่อโรงเรียนมีผลมาจากครู และความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอาจเกิดได้จากสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ก็ได้ เช่น การสอบตกกันมาก การแข่งขันกีฬาพ่ายแพ้ การไม่มีกิจกรรมความภาคภูมิใจในโรงเรียนของตนและจากการศึกษาของ ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 62) พบว่าเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน เช่น รู้สึกว่าโรงเรียนไม่ได้ให้ความยุติธรรมแก่ตน โรงเรียนมิได้ให้ความรู้แก่ตนอย่างเต็มที่ โรงเรียนมีกฎระเบียบจุกจิกซึ่งไม่สามารถปฏิบัติได้ ขายของราคาแพง และเมื่อมีผู้ใดเอ่ยชื่อโรงเรียนเขาจะรู้สึกอับอาย ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้ ดังที่ ธอร์เบอร์ก (สุภาพร เลาสถิตย์. 2525 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Thornburg. 1956) ทำการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียนคือ ความคิด ความรู้สึกที่ไม่ชอบโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่ขยันเรียน ทำให้ผลการเรียนลดลง ครูเน้นเรื่องคะแนนมาก ครูลำเอียง และกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนมากเกินไป หรือนักเรียนอาจจะต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน จะเห็นได้ว่าการที่นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวครู กิจกรรม เพื่อน บรรยากาศ การเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมโรงเรียน ขนาดโรงเรียน กฎระเบียบต่าง ๆ นิัยการเรียนของนักเรียน ส่วนประกอบดังกล่าวอาจทำให้เด็กมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนของตนได้เช่นกัน ดังที่โกวานและเดมอส (มนูญ เป้นเจริญ. 2522 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Gowan and Demos. 1966) กล่าวสรุปถึงสาเหตุที่เด็กต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคันว่า เนื่องจากขาดความอบอุ่นทางบ้าน และโรงเรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งเหมือนกันนอกจากนี้ เบอร์ไรเตอร์ และอิงเกลแมน (กุศยา แสงเดช. 2518 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Berietter and Englemen. 1965) กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเรียนไม่จบคือความล้มเหลวในเรื่องการเรียนส่วน เซก (เพ็ญศิริ งามจิตร. 2535 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Cech. 1964) พบว่า ลักษณะที่มีส่วนสัมพันธ์กับเด็กที่เรียนไม่จบคือ ระดับเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง เรียนช้า ไม่ชอบไปโรงเรียน และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมมีน้อยซึ่งสอดคล้องกับเซลเลอร์ (เสาวรัตน์ จุรัตน์. 2535 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Zeller. 1966) ที่กล่าวว่าสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนไม่จบคือ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน ไม่ชอบครู

ประจำชั้น หรือครูใหญ่และไม่ใช่ที่ยอมรับของเพื่อนฝูง จากเหตุผลดังกล่าว สุภาพร เลาหสถิตย์ (2525 : 4) พบว่าความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนมีส่วนทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้ง่าย เช่น มีการทำลายข้าวของโรงเรียน มีการฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน มีการก่อความไม่สงบในด้านต่างๆ และไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

ทัศนคติต่อโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งตัวนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียนซึ่งจะเป็นตัวแปรที่ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อโรงเรียนและจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัยโดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดสมุทรปราการในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2541 จำนวน 39 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบผสมเกี่ยวกับความรู้สึกของครูที่มีต่อนักเรียนด้านทัศนคติต่อโรงเรียนพบว่าครูจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 คิดว่านักเรียนมีความรู้สึกทางลบต่อโรงเรียน ครูคิดว่านักเรียนรู้สึกไม่ดีต่อโรงเรียนในด้านต่อไปนี้ โดยเรียงลำดับองค์ประกอบที่เป็นปัญหามากไปถึงที่องค์ประกอบที่เป็นปัญหาน้อย ได้ดังนี้ กิจกรรมไม่น่าสนใจ ร้อยละ 56.41 บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี ร้อยละ 51.28 ได้แก่ ห้องเรียนร้อนมาก อุปกรณ์การสอนน้อย สภาพแวดล้อมโรงเรียนไม่ดี ร้อยละ 48.7 ได้แก่ โรงเรียนคับแคบมากเกินไป บริเวณโรงเรียนมีเสียงดัง ไม่เหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี ร้อยละ 46.15 ได้แก่ เพื่อนไม่ตั้งใจเรียน เพื่อนชอบเล่นในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี ร้อยละ 43.58 ได้แก่ ครูจู้จี้ ครูเจ้าระเบียบ ครูให้การบ้านมากเกินไป สวัสดิการไม่ดี ร้อยละ 43.45 ได้แก่ ห้องสมุดมีแต่หนังสือเก่า และโรงเรียนคับแคบ กฎระเบียบมากเกินไป ร้อยละ 40.0 ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามแบบผสมกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 200 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2541 เกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนต่อโรงเรียน พบว่านักเรียนจำนวน 126 คิดเป็นร้อยละ 63 มีความรู้สึกทางลบต่อโรงเรียนโดยเรียงลำดับองค์ประกอบที่เป็นปัญหาน้อย คือ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี ร้อยละ 52 ได้แก่ คุณครูดุมาก สอนน่าเบื่อหน่าย เครื่องเคียดต่อกฎระเบียบในห้องเรียนมากเกินไป สวัสดิการไม่ดี ร้อยละ 50 ได้แก่ อุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอ โรงอาหารคับแคบ ห้องสมุดมีหนังสือน้อย บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี ร้อยละ 48.5 ได้แก่ คุณครูสอนไม่เข้าใจนักเรียนไม่กล้าซักถามครูในเวลาสอน ห้องเรียนร้อนอบอ้าว กิจกรรมไม่เหมาะสมร้อยละ 44.5 ได้แก่ โรงเรียนมีกิจกรรมไม่น่าสนใจ มีกิจกรรมน้อยเกินไป ไม่ให้อิสระในการทำกิจกรรม กฎระเบียบเข้มงวดมากเกินไป ร้อยละ 42.5 ได้แก่ มีการอบรมความประพฤติตอนเช้านาน มีการประชุมมากเกินไป สภาพแวดล้อมโรงเรียนไม่ดี ร้อยละ 41.5 ได้แก่ ห้องน้ำไม่ห้องน้ำไม่สะอาดส่งกลิ่นเหม็น อาหารราคาแพงและมีปริมาณน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี ร้อยละ 39 ได้แก่ เพื่อนเห็นแก่ตัวไม่สามัคคีกัน เพื่อนชอบรังแก และเพื่อนไม่สนใจเรียน

จากผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นทั้งครูและนักเรียน ผู้วิจัยพบว่ามีปัญหาสอดคล้องกันเกี่ยวกับทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน โดยครูคิดว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงเรียน โดยคิดว่ากิจกรรมมีน้อยเกินไป แต่นักเรียนคิดว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของไทรแอนดิส (วรรณคดี แสงประทีปทอง 2538 : 2 : อ้างอิงมาจาก Triandis. 1974 :4) กล่าวว่าทัศนคติ แบ่งออกเป็นสามองค์ประกอบ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของการกระทำของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งแวดล้อมซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือในทางลบ และนาฏเจลิย สุมาวงศ์ (2510 : 33) กล่าวว่าทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญไปกับการรู้และทักษะทัศนคติเป็นทั้งเหตุและผลที่จะช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ให้ได้ผลดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้ข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งจะเป็นผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน ที่ส่งผลต่อทัศนคติโรงเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน สามารถทำนายทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ
2. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์แนะแนว และผู้ปกครอง ในการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ด้านการวางแผนในการจัดการเรียนการสอน อันจะเป็นแนวทางพัฒนาทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2541 ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 28,745 คน เป็นนักเรียนชาย 14,149 คน เป็นนักเรียนหญิง 14,596 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,096 คน เป็นนักเรียนชาย 498 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 598 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 97 จากตารางสุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1970 : 52) โดยใช้ขนาดโรงเรียน ชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้แบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

3.1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1.4 นิัยการเรียนรู้

3.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว

3.1.2.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.1.2.2 อาชีพผู้ปกครอง

- 3.1.2.3 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
- 3.1.2.4 การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง
- 3.1.2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง
- 3.1.3 ตัวแปรด้านโรงเรียน
 - 3.1.3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่
 - 3.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 3.1.3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะติดต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู
 - 3.2.1 บรรยากาศการเรียนการสอน
 - 3.2.3 การปกครอง
 - 3.2.4 กิจกรรม
 - 3.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - 3.2.6 การบริการ
 - 3.2.7 อาคารสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะติดต่อโรงเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการกระทำของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ทักษะติดดังกล่าวสามารถวัดได้ด้วยการใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้านคือ

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ดังนี้

1.1.1 พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ได้แก่ การซักถามระหว่างการเรียนการสอน ความสนใจของครูต่อนักเรียน และการดูแลเอาใจใส่นักเรียน

1.1.2 พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพนับถือไว้วางใจ และปฏิบัติตามการอบรมสั่งสอนคำแนะนำของครู

1.2 บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูจัดให้นักเรียนเพื่อถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ประกอบด้วย หลักสูตรการจัดโปรแกรมการเรียนและวิธีการสอนของครู

1.3 การปกครอง หมายถึง การควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัย หรือ กฎข้อบังคับของโรงเรียน ด้านการแต่งกาย ความประพฤติ รวมทั้งการลงโทษ

1.4 กิจกรรม หมายถึง ภาระงานที่นักเรียนได้ร่วมจัดขึ้นหรือเป็นการร่วมมือกัน ระหว่างครูกับนักเรียนจัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย การจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ การกีฬาและนันทนาการ ลูกเสือ เนตรนารี

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อน ปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ประกอบด้วย ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ความห่วงใยซึ่งกัน และกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.6 การบริการ หมายถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนสนองความต้องการของนักเรียน ประกอบด้วย บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน และบริการด้านสุขภาพอนามัย

1.7 อาคารสถานที่ หมายถึง ตัวอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนรวมทั้งบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนและสิ่งแวดลอมรอบ ๆ โรงเรียน สนาม ห้องน้ำห้องส้วม ไม้ดอกไม้ประดับที่พักผ่อน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน หมายถึง สิ่งส่งผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว หมายถึง สภาพทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยการเรียน

2.1.1 เพศ หมายถึง เพศหญิง และเพศชายของนักเรียน

2.1.2 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนของนักเรียนซึ่งวัดจากระดับผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชาของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้ (ระเบียบการวัดผล การสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)

2.1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป

2.1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 - 2.74

2.1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

2.1.4 นิสัยการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียน

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว หมายถึง สภาพทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.2.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ที่อุปการะนักเรียนซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่ม

2.2.1.1 ประถมศึกษา

2.2.1.2 มัธยมศึกษา

2.2.1.3 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.2.1.4 ปริญญาตรี

2.2.1.5 สูงกว่าปริญญาตรี

2.2.2 อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของ นักเรียนประกอบการเป็นรายได้หลักของครอบครัวโดยแบ่งเป็น 5 ประเภทดังนี้

2.2.2.1 เกษตรกร

2.2.2.2 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

2.2.2.3 ค้าขาย

2.2.2.4 รับจ้าง

2.2.2.5 อื่น ๆ เช่น ทำธุรกิจส่วนตัว

2.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ที่ได้รับต่อเดือนของ บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่อุปการะนักเรียน โดยให้นักเรียนระบุว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมี รายได้รวมกันเท่าใดต่อเดือนแล้วผู้วิจัยจึงนำข้อมูลนั้นมาแบ่งกลุ่มตามสภาพที่เป็นจริง ดังนี้

2.2.3.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง ได้แก่ รายได้ที่ได้รับต่อ เดือนมากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

2.2.3.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง ได้แก่ รายได้ที่ได้รับ ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท

2.2.3.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ได้แก่ รายได้ที่ได้รับต่อ เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

2.2.4 การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ภายในครอบครัวให้การสนับสนุนการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ให้ความสนใจ ซักถามแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้เงินในการใช้จ่ายให้เวลานักเรียนในการทำกิจกรรม

2.2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่อเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้สำหรับนักเรียน และต้องการให้นักเรียนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

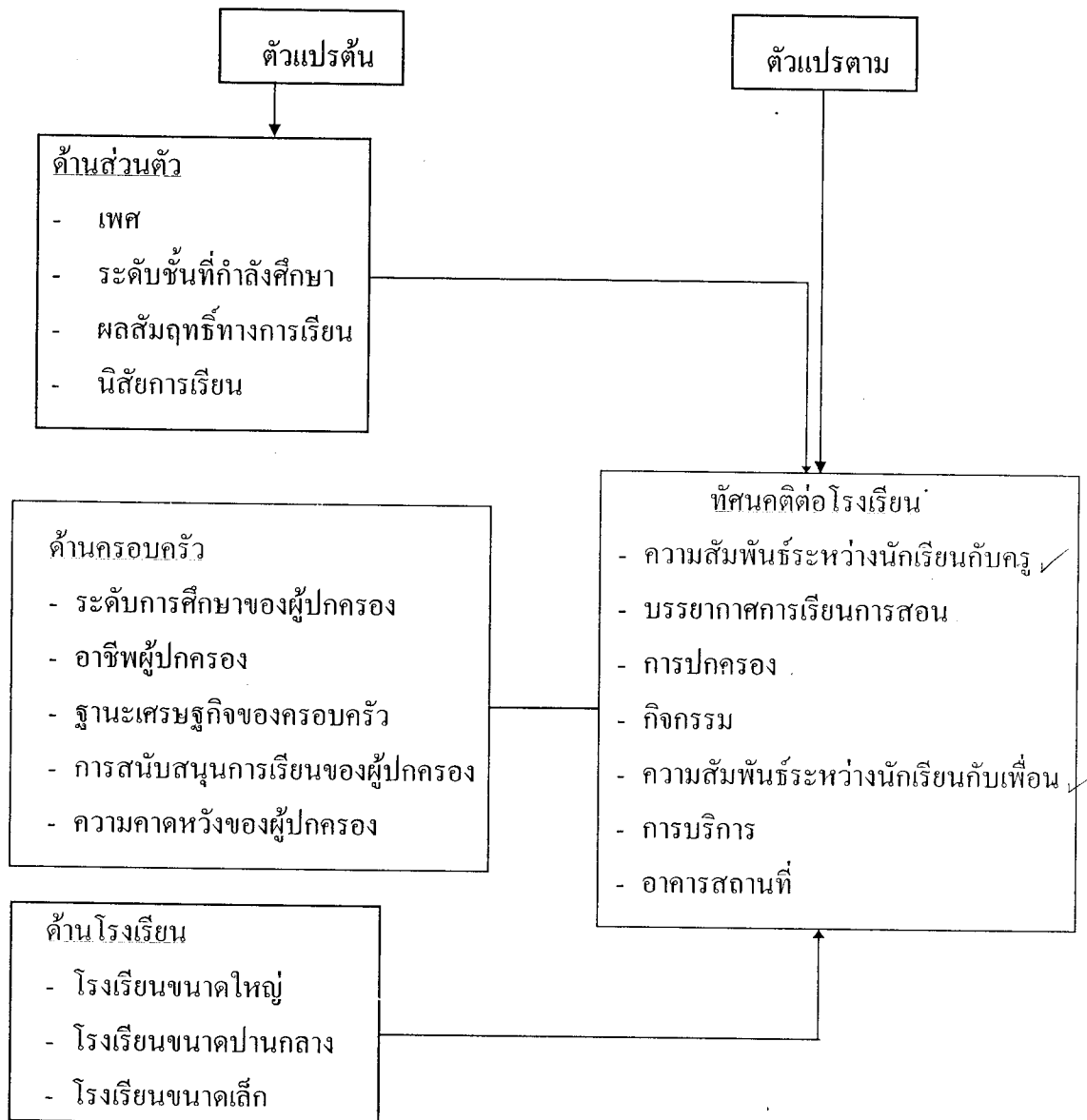
2.3 ตัวแปรด้านโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2541 จำแนกออกเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ดังนี้

2.3.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

2.3.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

2.3.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน

กรอบแนวความคิด (Frame Work)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัวนักเรียน
 - 3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน
 - 3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน
 - 3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน
 - 3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน
 - 3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
 - 3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง
 - 4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 4.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

1.1 ความหมายของทัศนคติ

เทอร์สโตน (สุภาพร เลาสลิตย์. 2525 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Fishbein. 1967) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่าง การแสดงออกทางด้านการพูดเป็นการแสดงออกของความคิดเห็นนี้เป็นสัญลักษณ์ของทัศนคติ ดังนั้นถ้าเราอยากจะวัดทัศนคติเราก็สามารถทำได้โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

แอลพอร์ต (Allport. 1935 : 810) กล่าวไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาวะของความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

นิวคอมม์ (สุปรียา อินทวิโรทัย. 2529 : 28 ; อ้างอิงมาจาก New Comp. 1954) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และทัศนคตินี้จะแสดงออกได้ทางด้านพฤติกรรมสองลักษณะคือ การแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจเห็นด้วยหรือชอบ ทัศนคติเช่นนี้ทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น เรียกลักษณะเช่นนี้ว่าเป็นทัศนคติทางบวก (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งในทางตรงกันข้าม คือ ทัศนคติทางลบ (Negative Attitude) คนจะแสดงออกทำนองไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วยไม่ชอบ ทำให้เกิดความเบียดเบียน ชิงชัง อยากหนี อยากอยู่ให้ห่างจากสิ่งนั้น

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 564) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง การยอมรับหรือปฏิเสธในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสังกัดใดสังกัดหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง รวมทั้งความปรักปรำที่จะตอบสนองสิ่งนั้น ๆ โดยมีความลำเอียงในการตัดสินใจอยู่ในใจก่อนแล้ว

ครอนบัค (Cronbach. 1963 : 435) ให้นิยามของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง การที่บุคคลยอมรับสิ่งใด บุคคลใด ที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่บุคคลได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องด้วย

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1963 : 572) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมรอบตัวหรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในการต่อต้านหรือสนับสนุนต่อสภาพการณ์บางอย่าง เช่น บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง

โรลิช (บุษราคัม ธุระพันธ์ . 2534 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Rodeach. 1970) กล่าวว่า ทักษคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) กล่าวไว้ว่า ทักษคติเป็นความคิดอย่างหนึ่งซึ่งมีอารมณ์เป็นตัวนำ ทำให้บังเกิดจิตใจโน้มเอียงก่อให้เกิดการกระทำแบบหนึ่งต่อสถานการณ์ทางสังคมเฉพาะอย่างหนึ่ง Carter V. Good กล่าวว่า “ทักษะคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในทางใดทางหนึ่ง คือ สนับสนุนต่อต้านสถานการณ์ บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง”

อนาสตาซี (Anastasi. 1976 : 435) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง ความโน้มเอียงจะมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่กำหนดให้เป็นพวก ๆ ในทางชอบหรือไม่ชอบ เช่น เชื่อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น ทักษคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่สามารถสรุปพาดพิง (Infered) จากพฤติกรรมภายนอก ทั้งที่ต้องใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (เพ็ญศิริ งามจิตร. 2529 : 38 ; อ้างอิงมาจาก 2518) ให้คำจำกัดความว่า ทักษคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคล หรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแจ้งหรือเป็นกลางก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดี หรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 1) กล่าวว่า ทักษคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคลหรือสิ่งของ การกระทำสถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีแสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

อบรม สนิทบาล (2520 : 190) ให้ความหมายเกี่ยวกับทักษะคติคือสภาพจิตใจ ที่เกิดจากประสบการณ์อันทำให้บุคคลที่มีท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทักษคติ คือสภาพความพร้อมทางจิตใจหรืออารมณ์ หรือทั้งสองอย่างบุคคลในอันที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อสถานการณ์หรือบุคคล หรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่ง ในทำนองว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย คัดค้านหรือไม่คัดค้าน นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทักษะคติไว้ดังนี้

1. ทักษคติเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล
2. ทักษคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมแตกต่างกันกับบุคคลอื่น
3. ทักษคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ย่อมแตกต่างกันทั้งทิศทางและระดับ
4. บุคคลย่อมมีทักษะคติแจ่มแจ้งต่อสิ่งที่มีความหมายชัดเจน การที่บุคคลมีทักษะคติต่อสิ่งหนึ่งอาจมีอิทธิพล หรือ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีทักษะคติอีกสิ่งหนึ่งก็ได้

ทัศนคติของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ย่อมเกิดจากการแปลความหมายแห่งความเข้าใจของบุคคลนั้น โดยเฉพาะทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ย่อมมีทิศทางใดทางหนึ่ง ก็อาจเป็นบวกหรือลบก็ได้ ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจถาวรตลอดไป หรือเพียงชั่วขณะหนึ่งก็ได้ทัศนคติเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ในตัวบุคคล และมีอิทธิพลต่อชีวิต ทัศนคติได้มีมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และเกิดความคิดอันใหม่ขึ้น

ซูชิฟ อ่อนโคกสูง (2522 : 60) เห็นว่าทัศนคติคือ ความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุสิ่งของ คน สิ่งกีดอื่น ๆ ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกหรือการตอบสนองดังกล่าว อาจเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ เช่น ถ้าเรามีทัศนคติต่อการเรียน เราย่อมอยากจะเรียนเพราะเห็นว่าการเรียนเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตัวเรา

ประวิณ รอดเขียว (2523 : 13) ทัศนคติ หมายถึง สภาพความพร้อมของจิตใจแบบหนึ่งที่จะแสดงพฤติกรรมสนองต่อวัตถุ สถานที่ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลไปในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นทางบวก หรือลบก็ได้

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 172) ได้ให้ความหมายทัศนคติไว้ว่า คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ และแต่สภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ การแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดี หรือทางบวก และการแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติไม่ หรือทางลบ

พรรณี ข.เจนจิต (2528 : 288) ทัศนคติ หมายถึง สภาพความพร้อมทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคลในอันที่จะตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสภาพการณ์บางอย่างโดยการแสดงท่าทีความรู้สึกในรูปของพฤติกรรม อันอาจเป็นไปในทางต่อต้านหรือสนับสนุน

สุปรียา อันทิวไรทัพบ (2529 : 29) ทัศนคติ หมายถึง สภาพของจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ท่าที ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสถานการณ์หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไปในลักษณะทางบวก คือเห็นชอบด้วย หรือสนับสนุน หรือเป็นไปในลักษณะในทางลบ คือไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน ไม่พอใจคัดค้านและทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนได้

เพ็ญศิริ งามจิตร (2529 : 39) ทัศนคติ คือ “ความพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ ประกอบไปด้วยความรู้ ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรม”

เสรี วงษ์มณฑา (2529 : 685) ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 193) ทศนคติ หมายถึง ศักยภาพภายในของบุคคลที่แนวโน้มแสดงออกทางพฤติกรรมในทางบวก ทิศทางลบ หรือเป็นกลาง

สมบุญ สังขบุญชร (2532 : 17) กล่าวว่าทศนคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้ดังกล่าว จะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

โยธิน ศันสนยุทธ และคนอื่น ๆ (2533 : 339) ให้ความหมายของทศนคติว่าเป็นความชอบหรือไม่ชอบ ความพอใจต้องการเกี่ยวข้องด้วยหรือความรังเกียจต่อสถานการณ์วัสดุ สิ่งของ บุคคล และส่วนหนึ่งส่วนใดที่สามารถจำแนกได้ ทศนคติจะแสดงออกซึ่งความรู้สึกเชื่อมโยงกับปัญหาหรือความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะกับความเชื่อเกี่ยวกับเป้าหมายของทศนคตินั้น ๆ

วีระศักดิ์ ศรีสังข์ (2534 : 10) ทศนคติเป็นความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ สามารถสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

บุษราคัม ชูพันธ์ (2534 : 12) ทศนคติ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมการตอบสนองออกมาในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สิ่งของ หรือสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง

มารศรี จันทร์ชลอ (2534 : 17) ทศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเห็นชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์หรือสภาวะแวดล้อมในลักษณะนิเสธ หรือไร้ความคิดเห็น

คงพร คงชาติ (2537 : 10) ทศนคติ หมายถึง สภาพความพร้อมทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคล ที่มีต่อสภาพการณ์ใดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากประสบการณ์การรับรู้ในอดีต ปัจจุบัน และความหวังในอนาคตของบุคคล และบุคคลมีพฤติกรรมไปตามความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสภาพการณ์นั้น ๆ

ดวงฤดี ช่วยจำ (2540 : 8) ทศนคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการกระทำของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเป็นไปในทางบวก คือ ชอบ เห็นด้วย พอใจ สนับสนุน หรือในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน และ ทศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้น สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

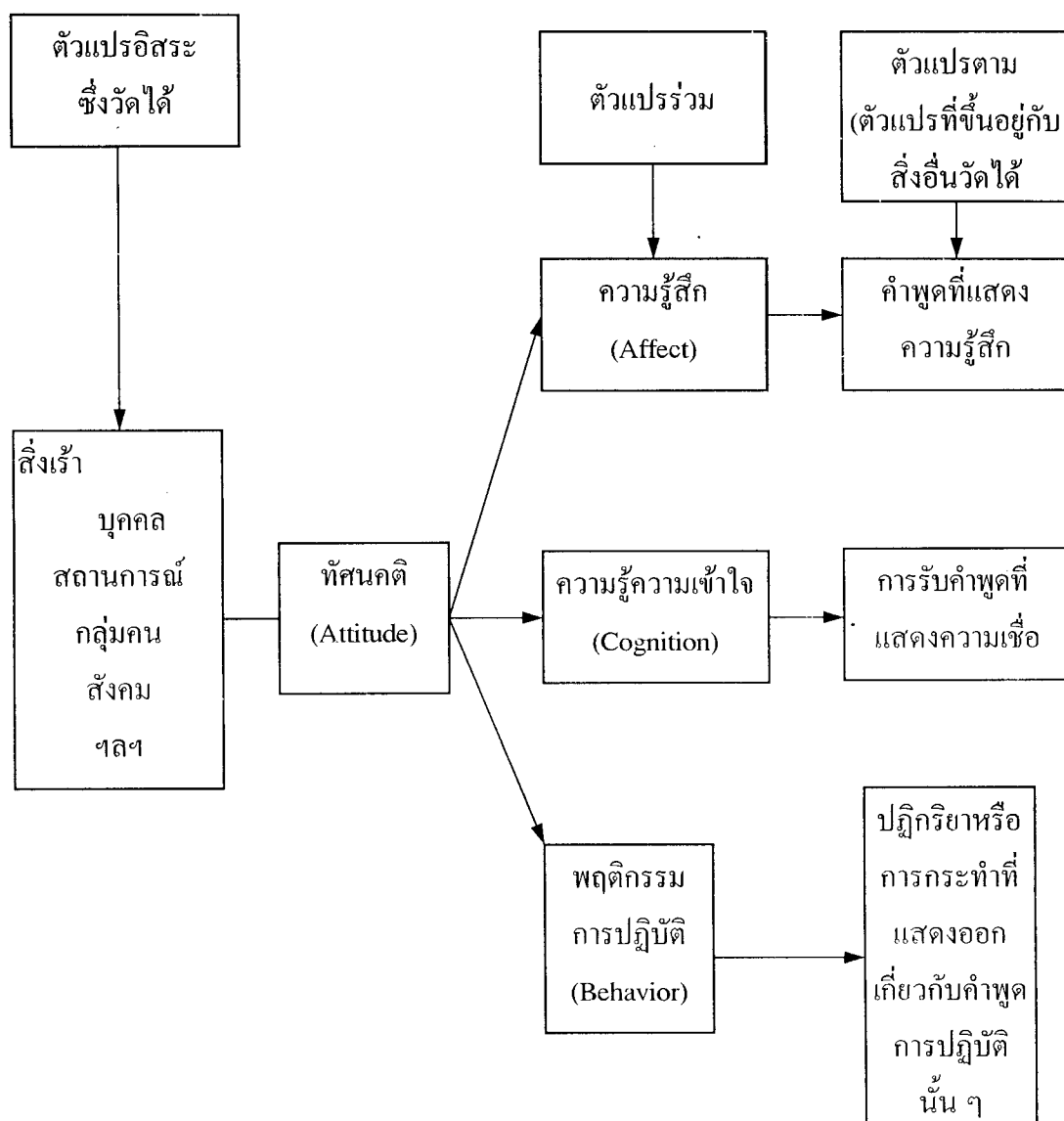
จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึก เป็นสภาพความพร้อมทางจิตใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งจะแสดงออกมาในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ เป็นพฤติกรรมทางจิตใจที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปพาดพิงจากพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออก ทักษคติ หมายถึง เรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

1.2 องค์ประกอบของทักษะคติ

องค์ประกอบของทักษะคตินั้น เซฟเวอร์ (บุษราคัม ชูระพันธ์. 2534 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Shaver. 1977) กล่าวว่า ทักษคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะชอบสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ✓

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ทักษคติของบุคคลนั้นก็就会เปลี่ยนแปลงไปด้วย นอกจากนี้แล้ว ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) ได้เสนอแผนภูมิองค์ประกอบของทักษะคติ ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบทัศนคติของไทรแอนดิส

จากภาพประกอบที่ 1 การวัดทัศนคติวัดได้จากบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสถานการณ์หรือสังคม โดยทัศนคติแบ่งเป็น 3 ด้านคือด้านที่ 1 ความรู้สึก เช่น คำพูดที่แสดงความรู้สึก ด้านที่ 2 คือความรู้ความเข้าใจ เช่น การรับคำพูดที่แสดงความเชื่อ และด้านที่ 3 คือพฤติกรรม เช่น ปฏิกิริยาหรือการกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับคำพูดนั้น ๆ ซึ่งทั้งสามด้านต้องสอดคล้องกัน และ ถ้าด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนไปด้านอื่น ๆ ก็จะเปลี่ยนไป ซึ่งทำให้ทัศนคติโดยภาพรวมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3 - 4) องค์ประกอบของทัศนคติสามารถแยกแยะได้ 3 องค์ประกอบต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้า “ความคิด” อีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีสภาวะความรู้สึกดีหรือไม่ดี ขณะที่คิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะออกมาในรูปลักษณะที่แตกต่างกัน (ดีหรือไม่ดี) แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก (Negative) ตามลำดับต่อไปนี้

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าเหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์กันมากบางครั้งจะแยกไม่ออกอย่างเด็ดขาด เช่น ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์เคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์ว่ามาเขาอาจจะมีความรู้สึกทางลบต่อรถยนต์ (มีความรู้สึกที่ไม่ดีเมื่อนึกถึงรถยนต์) แต่ขณะเดียวกันเขาอาจจะยอมรับว่า เขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่าเขามีองค์ประกอบด้านปฏิบัติ เป็นไปในทางบวกและมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบของทัศนคติมี 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ องค์ประกอบด้านความคิดหรือความรู้ องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม

1.3 ลักษณะทั่วไปของทัศนคติ

กลมรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 240) ได้สรุปลักษณะทั่วไปของทัศนคติดังนี้คือ

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่มีติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม, กล่าวถึงถ้ามีทัศนคติที่ดีก็มีแนวโน้มจะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ตรงกันข้ามถ้ามีทัศนคติไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะออกห่างโดยการลอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. ทัศนคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นได้
4. ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล * ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ,

1.4 การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติสามารถเรียนรู้ได้ บุคคลทุกคนมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมของสังคม เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมย่อมมีมาก จะเห็นว่าอิทธิพลของการเกิดทัศนคติแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ พ่อแม่จะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกลึกซึ้งของเด็ก โดยเฉพาะในวัยก่อนเข้าโรงเรียน
2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ ครูและเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติของเด็กมาก โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียน
3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว ประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจ การได้พบเห็นบ่อย ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลทำให้คนมีทัศนคติแตกต่างกันออกไป
4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ ต่างก็เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการเกิดและเปลี่ยนทัศนคติ โดยเฉพาะอิทธิพลของสื่อมวลชนอาจเรียกว่ามีมากที่สุดในเรื่องที่ผู้รับไม่คุ้นเคยมาก่อน

การเกิดทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเกิดได้หลายวิธี เช่น อาจเกิดจากการเลียนแบบบุคคลที่เขาเคารพหรือนิยมชมชอบเกิดจากประสบการณ์ซึ่งนำความพอใจหรือความทุกข์ใจมาให้ จากการสังเกตการกระทำของบุคคลอื่นและดูผลว่าจะเกิดอะไรขึ้น จากการได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จากเพื่อนในกลุ่มอายุเดียวกันจากการได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลประสบมาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดทัศนคติ

/ กลมรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 240) ได้สรุปข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดทัศนคติ ดังนี้คือ

1. การศึกษาทัศนคติเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวาอย่างน้อยเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่ว่าจะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้น การวัดทัศนคติจึงเป็นการวัดทางอ้อม จากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออก หรือประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบ แบบแผนคงที่ ไม่ใช่พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์

3. การศึกษาทัศนคติของบุคคลนั้นไม่ใช่เป็นการศึกษาแต่เฉพาะทิศทางของทัศนคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงความมากน้อย หรือความเข้มของทัศนคตินั้น ๆ ด้วย

1.6 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 121) ได้สรุปการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ดังนี้คือ

ทัศนคติของบุคคลจะพัฒนาไปได้ก็โดยสาเหตุ 3 ประการ คือ บุคคลได้มีโอกาสติดต่อกับบุคคลอื่น เกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างการกระทำหรือ ความคิดของคนอื่นมาเป็นของตน และการที่บุคคลพยายามที่จะสนองความต้องการของตน เหล่านี้จะเป็นเหตุให้ทัศนคติเปลี่ยนไป เคลแมน (Herbert C.Kelman) อธิบายการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าเป็นตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังนี้

1. การยินยอม คือการยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติต่อตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
2. การเลียนแบบ คือการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น
3. รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัว ของบุคคลเอง (Internalization)

ไพบุรย์ อินทวิชา (2517 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทัศนคติก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยแรงจูงใจ
2. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการอันเหมาะสม
3. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยหลักการถึงสภาพทางอารมณ์ และทำที่ต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วในตอนต้น สรุปได้ว่าทัศนคติต่อการเรียน หมายถึง สภาพทางอารมณ์ และทำที่หรือความรู้สึกที่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมตอบสนองต่อครู รวมทั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้วยทัศนคติต่อการเรียนอาจแสดงออก 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติที่ดี หรือทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจเรียน มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้สึกว่าเป็นผู้เคารพยกย่อง และยอมรับว่าการเรียนจะช่วยให้ตนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

2. ทัศนคติไม่ดี หรือทัศนคติในทางลบ (Negative Attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ทำให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่าย แต่นักเรียนบางคน มีทัศนคติอีกประเภทหนึ่งคือ เฉย ๆ ไม่แสดงออกซึ่งความพอใจหรือไม่พอใจ ทัศนคติประเภทนี้ควรแก้ไขปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีด้วย

1.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

สุภาพร เลาสหิตย์ (2525 : 17) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ 4 ทฤษฎีดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับความตรงกันหรือความเหมือนกันของความคิด (Theories of Cognitive Consistency)

ไฮเดอร์ (Heider) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ว่า เมื่อนาย ก. ชอบ นาย ข. และนาย ข. ชอบสิ่งของ ค. มีแนวโน้มที่จะทำให้ นาย ก. ชอบสิ่งของนาย ค. ด้วย ภาวะการณ์ที่สมดุลจะเกิดเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบทั้งสามนี้เป็นไปทางบวก เช่น ข. ชอบ ค. และ ก. ชอบ ค. หรืออีกกรณีหนึ่ง เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างสองคู่เป็นไปในทางลบ เช่น ก. ไม่ชอบ ค. ข. ไม่ชอบ ค. และ ก. ชอบ ข. และในทางตรงกันข้ามภาวะการณ์ที่ไม่สมดุลจะเกิดเมื่อความสัมพันธ์ใดคู่หนึ่งเป็นไปในทางลบ หรือความสัมพันธ์ระหว่างสามคู่เป็นไปในทางลบ เมื่อเกิดภาวะการณ์ที่ไม่สมดุลมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดภาวะการณ์ที่สมดุล (Balanced States) ขึ้น

2. ทฤษฎีการขัดแย้งของความคิด (Theory of Cognitive Dissonance)

เฟสทิงเจอร์ (Festinger) เป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ โดยมีพื้นฐานมาจากความคิดที่ว่า เมื่อใดมนุษย์มีสิ่งที่ขัดแย้งกัน มนุษย์จะพยายามหาทางที่จะขจัดความขัดแย้งนั้นให้หมดไปนั่นคือทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นในตัวบุคคล และความขัดแย้งนี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากส่วนประกอบของการรับรู้ ส่วนหนึ่งแตกต่างหรือขัดแย้งกับส่วนประกอบของการรับรู้ส่วนอื่น หรือเกิดขึ้นเมื่อมีการรับรู้ข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนคติหรือความคิดเห็นเดิมของตน เมื่อเกิดความไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งก็พยายามปรับให้เกิด ความสอดคล้องเพื่อให้ความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรม หรือเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลสนับสนุนความคิดเดิมของตน หรือหลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องขึ้น

3. ทฤษฎีการเสริมกำลัง (Reinforcement Theory)

ฮอฟแลนด์ เจนนิส และเคลลี (Hovland, Janis and Kelly) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติตามแนวของทฤษฎีไว้ว่า ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนไป เมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion) ความคิดเห็นใหม่ ๆ เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากการเสริมกำลัง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ (Incentive) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์ในทางที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลนั้นจะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น

4. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยการปรับตัวให้เข้ากับสังคม (The Social Judgment Theory of Attitude Change)

เชอร์ริฟ และคนอื่นๆ (Sherif and others) เป็นผู้นำทฤษฎีนี้ซึ่งเชื่อว่า ขบวนการในการปรับตัวของบุคคลนั้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม และความคิดเห็นเกี่ยวกับตน (Self-concept) ทัศนคติจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับระดับของปรับ (Level of Adaptation) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงของการยอมรับ (Acceptance) ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคม ช่วงแห่งการปฏิเสธ (Rejection) ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคม และยังมีช่วงแห่งอิสระ (Noncommitment) คือการไม่ผูกมัดในด้านใด ๆ ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับและช่วงแห่งการปฏิเสธ การยอมรับการไม่ยอมรับหรือปฏิเสธ และไม่แน่ใจนี้จะมากขึ้นขึ้นอยู่กับระดับของการมีส่วนร่วม และโดยปกติทัศนคติจะแสดงออกในรูปที่เหมาะสม (Legitimate) กับสถานะของสังคม เพื่อจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความเป็นสุข

1.8 ประโยชน์ของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดนการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตนเอง โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำมาซึ่งความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาได้ตอบหรือการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งซึ่งนำความพอใจมาให้ หรือเป็นการบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าทัศนคตินั้นนำความพอใจมาสู่บุคคลนั้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติโรงเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน

ทัศนคติต่อโรงเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนในโรงเรียน ดังที่ มาเรีย (Meier and McDaniel. 1974 : 997) กล่าวว่า ทัศนคติของนักเรียนต่อโรงเรียนจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนได้ดี และยัง เผือกนิยม (Young Pheukniyom. 1960 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก กล่าวคือ

ถ้านักเรียนมีความพึงพอใจหรือมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนย่อมทำให้นักเรียนมีความผูกพันต่อโรงเรียน อยากใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน และทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ อย่างเต็มที่จากการเรียนการสอน แต่ในทางกลับกัน ถ้าสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับความเจ็บปวดหรือขมขื่นแล้ว อาจจะทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาการหนีเรียน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ

2.1.1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับโรงเรียนและการศึกษา

ในกระบวนการศึกษารูปแบบต่าง ๆ นั้น โรงเรียนนับได้ว่าเป็นสถาบันหลัก ที่ให้การศึกษาอย่างแท้จริง และเป็นสถาบันที่จัดและศึกษาได้ดั่งนั้นจำเป็นจะต้องเข้าใจองค์ประกอบ ของโรงเรียนและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้พอสมควร ดังที่ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (สุปรีชา อินทวิโรตม์.2525 : 19 ; อ้างอิงมาจาก ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ 2521) ได้กล่าวไว้ว่า การ พิจารณาองค์ประกอบของโรงเรียนหรือสถาบันการสอนอื่น ๆ ก็ตามเราอาจแยกพิจารณาออกได้ เป็นสองประการ คือ

1. องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตร และ ส่วนที่สำคัญ ก็คือ ผู้เรียน เพราะผู้เรียนเป็นผลผลิตโดยตรงของโรงเรียน และสถาบันโรงเรียนเกิดขึ้นก็เพราะ ต้องการที่จะให้การศึกษาแก่ผู้เรียน แต่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้กระบวนการศึกษาเกิดขึ้นได้ ในโรงเรียน คือ ผู้สอนที่เราเรียกกันว่า ครู หรืออาจารย์ การทำหน้าที่ของผู้สอนนั้นขึ้นอยู่กับ ปรักษา ส่วนหลักสูตรนั้นก็คือ แผนหรือแนวทางที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อผู้สอนและผู้เรียนจะได้รู้ว่า จะดำเนินการเรียนการสอนกันอย่างไรองค์ทั้งสามประการนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก กิจกรรม ของการศึกษาในโรงเรียนจะดำเนินไปได้ด้วยดี ก็ต่อเมื่อองค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างเหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนจะต้องดำเนินไปในรูปแบบที่มีการ ยอมรับและเห็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ซึ่งกันและกันดี

2. องค์ประกอบเสริม ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ทำหน้าที่บริการด้านต่าง ๆ เงิน อุปกรณ์ อาคารสถานที่ การที่ผู้เรียน ผู้สอนจะสามารถดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาไปตามครรลอง ของหลักสูตรได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีองค์ประกอบเสริมบางประการ เช่น อุปกรณ์ในการเรียนการสอน อาคารสถานที่ คือ โต๊ะเรียน ห้องเรียน และสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

2.1.2 งานหลักของโรงเรียน (Major Function of the School Operation)

แฮร์ริส (Harris. 1963 : 7-11) และภิญโญ สาธร (2516 : 446) ได้แบ่งงาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. งานด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน (Teaching Function) ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนและ เกี่ยวพันโดยตรงกับนักเรียน

2. หน้าที่จัดบริการ (Special Service Function) เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียน เช่น การบริการสุขภาพอนามัย การแนะแนว และสันตินาการ เป็นต้น

3. หน้าที่จัดอำนวยการ (Management Function) คือ การจัดดำเนินการในด้านธุรกิจการทั่วไป เกี่ยวข้องกับคณะบุคคล งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ เกี่ยวพันโดยอ้อมกับการเรียนการสอน

4. หน้าที่การนิเทศ (Supervision Function) เป็นงานเกี่ยวกับการนิเทศ การติดต่อประสานงาน เป็นการพัฒนากุ เพื่อให้เกิดความสามารถในการสอนเกี่ยวพันโดยอ้อมกับนักเรียน

5. หน้าที่บริหารงานทั่วไป (General Administration Function) เป็นงานของผู้บริหารที่จะประสานความสัมพันธ์หน้าที่ต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านเข้าด้วยกัน จะเห็นได้ว่า งานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อตัวนักเรียน หรือความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนก็คือ งานด้านการสอนหรืองานด้านวิชาการและงานด้านบริการนักเรียนสำหรับงานบริการนักเรียนนี้มีความหมายกว้างรวมไปถึงการบริการด้านกิจการนักเรียน เช่น ด้านสวัสดิการนักเรียน อันได้แก่ บริการแนะแนว บริการทุนการศึกษา บริการทดสอบเพื่อการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย บริการอาหาร บริการให้ความปลอดภัย ด้านการควบคุมความประพฤติ และการรักษาวินัยในโรงเรียน สร้างความรักโรงเรียนในหมู่นักเรียน วางกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร เช่น การจัดตั้งสถานนักเรียน ชุมนุมทางวิชาการชุมนุมบำเพ็ญประโยชน์ชุมนุมลูกเสือ-ยุวกาชาด การกีฬา ดนตรี และทัศนศึกษาซึ่ง วรวิทย์ วสันตรากร (2513 : 92 - 96) กล่าวว่าข้อควรพิจารณาในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้คือ

1. โรงเรียนควรมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนของนักเรียน เพื่อสะดวกในการปกครอง และการจัดการการเรียนการสอน

2. มีห้องสมุด มีหนังสือให้เพียงพอ

3. มีบริการแนะแนวอย่างกว้างขวาง

4. ควรกำหนดการสอนให้ยืดหยุ่นได้

5. ควรบรรจุครูที่เตรียมพร้อม เป็นครูที่รักเด็กในวัยนี้ เข้าใจเด็ก มีวัสดุอุปกรณ์การเรียน การฝึก อย่างเพียงพอ ตลอดทั้งอาคารสถานที่ที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เช่น ห้องเฉพาะวิชาวางโครงการสำหรับการอบรมวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ จัดรายการกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกำหนดหน้าที่ของครูไว้ให้แน่นอน และเหมาะสมจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้พอเพียงกับความต้องการของครู

2.1.3 บรรยากาศการเรียนการสอน

ประดินันท์ อุปรมย์ (2523 : 123-137) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่าง หน้าตา และการแต่งกายมีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูดอารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมากกว่า

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติต่อการเรียน ต่อนักเรียน เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน มักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนสนุก กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีเกิดขึ้น ในชั้นเรียนการเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวถึง แนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนสำหรับผู้เรียน และผู้สอนในแง่ของการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ

1. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียน จะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ท้าทาย แต่อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน ผู้เรียนจะช่วยให้เกิดปฏิกริยาระหว่างกัน ฝึกทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3. ปฏิบัติตอบสนองระหว่างผู้เรียนและวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

4. ปฏิบัติตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณ ความงาม ความปลอดภัยจากคลื่นควัน และเสียงรบกวนตลอดจนบุคลากรต่าง ๆ

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 - 152) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนมีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้ง
7. ผู้สอนกับผู้เรียนทราบจุดประสงค์ และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
9. สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายของการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นักเรียน

13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปะละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

2.1.4 การปกครอง

ในด้านการปกครองนั้น จากการวิจัยของ ล้อม ไชยสร (2511 : 57 - 59) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบครูใจดีและเข้มงวดในบางครั้งบางคราวแต่ก็มีอยู่ 15 เปอร์เซ็นต์ชอบครูที่เข้มงวด และค่อนข้างดุ และประมาณ 3 ใน 4 เห็นว่าความเคร่งครัดในบางอย่าง และผ่อนผันในบางอย่างต่อระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียนและเกือบทั้งหมดเห็นว่า เมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ครูควรตักเตือนและคาดโทษไว้ก่อนแทนที่จะทำโทษหรือไม่ทำอะไรเลย แต่ถ้าในห้องเรียนครูเข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียนขณะที่สอน นอกจากนี้ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนนั้น ทำได้โดยวิธีเรียกนักเรียนมาประชุมชี้แจงบ่อย ๆ และยังพบอีกว่า นักเรียนไม่ชอบครูที่ชอบดุด่า และลงโทษชอบข่มขู่ บังคับนักเรียน และฝ่ายโครงการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2518 : 79 - 80) ได้สำรวจคุณลักษณะของครูที่สังคมต้องการในด้านการปกครองพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าครูควรเอาใจใส่ อบรมศีลธรรมจรรยาแก่เด็กโดยวิธีอบรมสอดแทรกในชั่วโมงที่สอนมากกว่าที่จะใช้วิธีจัดชั่วโมงอบรมทุก ๆ วัน และถ้านักเรียนประพฤติผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนอยู่เสมอ ไม่ควรใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนและแนะนำสั่งสอนเพียงอย่างเดียว ครูควรจะต้องเข้มงวดกวดขันต่อการกระทำผิดระเบียบของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินทัศนคติของนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน พบว่ามีนักเรียน 50 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน แต่อีก 24 เปอร์เซ็นต์ แสดงทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งแสดงออกหลายลักษณะ เช่น เห็นว่าหลักสูตรการเรียนไม่มีประโยชน์ เพื่อการเรียนครูผู้สอนเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป มีการลำเอียงและกฎข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

2.1.5 กิจกรรม

ด้านกิจกรรมนับว่ามีความสำคัญมากในด้านการส่งเสริมให้นักเรียนได้กระทำในสิ่งที่ที่ตนสนใจ และทำให้รู้จักติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการสำรวจความสามารถของนักเรียน โดยการทดลองกระทำจริง หลังจากการศึกษาทฤษฎีมาจากห้องเรียน กิจกรรมนักเรียน อาจก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนขึ้นการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดนิทรรศการ การจัดชุมนุมต่าง ๆ ตามความสนใจ กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี การประชุมประจำสัปดาห์ การจัดเวรรักษาความสะอาด การจัดงานร่วมกับชุมชน การประชุมผู้ปกครอง ฯลฯ เหล่านี้บางอย่าง อาจทำร่วมกันเป็นกลุ่มโรงเรียน

แต่ทุกอย่างต้องเป็นกิจกรรมที่ทำเพื่อเด็กและให้เด็กมีส่วนร่วมปฏิบัติ เว้นแต่จะเป็นเรื่องพิเศษ นอกเหนือจุดประสงค์ของโรงเรียน เช่นเดียวกับกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียน จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียนเพื่อสนองความต้องการความสนใจ และส่งเสริมพัฒนาการของ นักเรียน นอกเหนือไปจากกิจกรรม การเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริม การเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัย กำนินม และปลูกฝังเจตคติ ที่พึงประสงค์แก่นักเรียน ส่วน พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 226) เห็นว่ากิจกรรมทุกอย่างที่จะ จัดต้องมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมความเจริญในแง่ต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การสังคม จรรยา มารยาท ตลอดจนการสร้างความรู้สึกรู้สึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนกานินมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ตัว นักเรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม ระเบียบ วินัย และเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบในการแบ่งประเภทของกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของการจัดไว้ ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2523 : 2)

1. กิจกรรมลูกเสือ หรืออนุชาชาติ หรือเนตรนารี หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อ ประโยชน์
2. กิจกรรมศาสนา
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
3. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
4. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
5. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
6. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
7. กิจกรรมทัศนศึกษา
8. กิจกรรมนันทนาการ
9. กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่าง ในหลักสูตร

2.1.6 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

วิรัช วรรณรัตน์ (2523 : 21-23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อม กับการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนว่าโรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นอันดับสอง รองลงมาจากบ้าน วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ นักเรียนให้เป็น ที่พึงปรารถนาของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของ นักเรียน มีดังนี้

ส่งเสริมให้นักเรียนคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในงานของตนได้นาน ทำให้นักเรียนอยากตอบสนองด้วยการร่วมกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนทำให้นักเรียนมีความสุขด้วย

2. การป้องกันโรคภัยหรืออันตรายต่าง ๆ โดยการร่วมมือกับแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ

3. สภาพแวดล้อมที่ถูกต้องลักษณะในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียน กระบวนการทางด้านจิตวิทยาอันสลับซับซ้อนของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม และบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งทางกายและทางจิตใจ

ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : 96) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อ วิธีการสอนต่างๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้

สุปัญญา กิตติสาร (2526 : 41) สรุปว่า การที่จะทำใ้ ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกัน และกันระหว่างเพื่อนและครู โดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนของตนเอง มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความรู้สึกจากประสบการณ์ในชีวิตครูเป็นผู้นำความรู้มาสนับสนุนประสบการณ์ของนักเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียนในชั้น

นงเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์ (2534 : 8) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ซึ่งปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาออกเป็น 5 ด้านคือ

1. สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 - 152) ได้ศึกษาผลการบรรยายภาสในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยายภาสที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
6. การส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจนสร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติขึ้นผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอสร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
7. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่คณะ นักศึกษาผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเสรีภาพขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

อรรถวิทย์ รักขมธู (2526 : 6 - 7) ศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความรู้สึกของครูอาจารย์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนและครูเป็นต้นว่า ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน ได้แบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 7 ด้าน คือ

1. การเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศการเรียนการสอน การจัด การเรียนการสอน หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน
2. การบริหารงาน หมายถึง แนวนโยบายการดำเนินการบริหารโรงเรียน กฎ ข้อบังคับและระเบียบวินัยที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนและครู เป็นต้น

3. การให้บริการนักเรียน หมายถึง การบริการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน เช่น บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ บริการห้องสมุด บริการรับส่ง เป็นต้น

4. การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อการศึกษาที่สมบูรณ์แก่นักเรียน เช่น กิจกรรมการปกครอง ชุมนุมทางวิชาการกิจกรรมรณรงค์และกีฬา เป็นต้น

5. สังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ในหมู่นักเรียนและครู การคบเพื่อนนักเรียนภายในโรงเรียน การรวมกลุ่มความสัมพันธ์และความร่วมมือในกลุ่มเพื่อนกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาการกลุ่มที่จัดขึ้นในโรงเรียน

6. อาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะของสถานที่ภายในโรงเรียน เช่น ตึกเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติต่าง ๆ โรงอาหาร สถานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโรงเรียน รวมทั้งการจัดโรงเรียนให้สะอาดของอาคารบริเวณ

7. จริยธรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับครูและนักเรียนที่อยู่ในศีลธรรมอันดี และทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างผาสุก

ชินวัฒน์ นิเจนตร (2526 : 28 - 29) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยแบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง การปฏิสัมพันธ์หรือการเกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

3. สภาพแวดล้อมทางจิต หมายถึง ลักษณะการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับองค์บุคคลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าสอดคล้องกับความคิดและความต้องการของเขาหรือไม่เพียงไร เช่น การรับรู้เกี่ยวกับเหตุผลระหว่างการกระทำของเขากับผลที่ได้รับ

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 100 - 104) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 120 คน พบว่าสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นเกิดจากสิ่งต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางบ้าน เช่น ที่อยู่อาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ในครอบครัว

2. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู ต่อวิชาที่เรียน ตลอดจนความรู้สึกที่มีต่อเพื่อนปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง เช่น สุขภาพ สถิติปัญหาการใช้เวลาว่างจะเห็นได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน รวมทั้งครู วิชาที่เรียน และเพื่อน มีอิทธิพลต่อปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เดวิส จูเนียร์

(Davis, Jr. 1964 : 4524) โอนิล (O' Neil. 1975 : 5690 - A) และบลิวินส์ จูเนียร์ (Blevins, Jr. 1976 : 5664 - A) ที่ต่างก็ให้ความสำคัญแก่องค์ประกอบที่ เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและ คุณลักษณะของครูว่าเป็นส่วนที่จะทำให้นักเรียนสอบตก ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนสำคัญ ได้แก่ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดระบบโรงเรียนบกพร่อง ขาดแคลนอาคารเรียน การมาเรียน ของนักเรียนต่ำ ขาดความสัมพันธ์กับนักเรียน สร้างความแตกแยกแก่นักเรียน ปัญหาเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูขาดความเสมอภาค ขาดความยุติธรรม มีความบกพร่องในการสอน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ลอเรนซ์ (Lawrance. 1976 : 0776 - A) ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของการจัดระบบ โรงเรียนคุณลักษณะและพฤติกรรมการปรับตัวของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอัตราการ ออกจากชั้นสูง พบว่า นักเรียนขาดความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ไม่ค่อยมีสิทธิ์ มีเสียง มีความเฉื่อยชา และนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบริหารโรงเรียน ทัศนคติต่อการเรียน ซึ่งรวมถึงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ต่อครู วิธีการสอนของครู และคุณค่าในการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในการเรียน (ขจรสุดา เหล็กเพชร 2522 : 14) และดังเช่นที่ เจนกินส์ (Jenkin. 1970 : 1512 - A) ได้ทำการศึกษาบุคลิก ลักษณะด้าน การรับรู้ของนักเรียนที่สอบตกในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทำการสัมภาษณ์ แล้วนำ ลักษณะ 20 ประการ ของนักเรียนทำการวิเคราะห์ตัวประกอบพบว่า องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ เกี่ยวกับการสอบตก คือ ทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนนอกจากนี้ เมเรนส์ และเลแมนน์ (Mehren and Lehmann. 1975 : 584) ได้กล่าวว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถหรือ เขาวินิจฉัยอย่างเดียวนั้น แต่องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิ ภาวะแรงจูงใจ นิสัยในการเรียน และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่อครู โรงเรียน และวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทรานเวอร์ส (Travers. 1958 : 396) ที่ได้ให้ความเห็นว่าการ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรทางด้านสติปัญญาถึงแม้ว่าจะออกข้อสอบได้ดีเยี่ยม เพียงให้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปร ทางด้านสติปัญญาจะมีค่าสูงสุด ไม่เกิน .7 ที่เหลือจะต้องใช้ตัวแปรทางด้านอื่น เช่น การปรับตัวสภาพ ทางบ้าน ความสนใจ ความมุ่งมั่น ทัศนคติที่มีต่อสถาบัน วิชาที่เรียน และอาจารย์ที่สอน ส่วนบราวน์ และโฮลทซ์แมน (สุภาพร เลาสติติย์ . 2525 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Brown and Holtzman. 1968) ได้ตั้งสมมติฐานขึ้นว่า นิสัยในการเรียนและทัศนคติกับแรงจูงใจในการเรียน อาจจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มากกว่าบุคลิกภาพหรือตัวแปรทางด้านจิตวิทยาอื่นๆ และได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติใน การเรียน รวมถึงทัศนคติต่อโรงเรียน ครู และ คุณค่าทางการศึกษาขึ้น เพื่อวัดตัวแปรดังกล่าว จากการทดลองใช้แบบสำรวจพบว่า นิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

วิลเลียม (William. 1970 : 401-403) ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีและไม่ต่อโรงเรียนเครื่องมือที่ใช้วัด คือแบบสำรวจ CSMS (California Study Method Survey) ได้แบ่งนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน และกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และความสามารถต่ำกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน

ยัง เพือกนิยม (Young Phoukniyom. 1960 : 36) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของ นักเรียนที่มีต่อโรงเรียนทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในโรงเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทัศนคติเกี่ยวกับเพื่อนในโรงเรียนต่ำกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่มีเวลามากพอในการมีส่วนร่วมพบปะสังสรรค์กันในหมู่เพื่อนเท่ากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นเวลานานพอสมควร จึงเกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน มีความเข้าใจกันอย่างดีนอกจากนี้ งานวิจัยของยัง เพือกนิยม ได้ศึกษาถึงลักษณะของโรงเรียนดีตามความเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,3 และ 6 โดยให้นักเรียนจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งจำแนกออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวครู
2. นักเรียน
3. คุณภาพของภารโรง
4. ความสะอาดสบาย
5. การบริการของโรงเรียน
6. อาคารสถานที่และสนาม
7. ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน
8. ความสงบปราศจากสิ่งรบกวนจากภายนอก
9. ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เห็นว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนดี คือ ความมีคุณภาพของนักเรียน และเห็นว่านักเรียนควรจะปฏิบัติตัวดี มีความรู้ดี เอาใจใส่ต่อการเรียนดี เป็นต้น ส่วนนักเรียนควรสะอาด ควรมีการตรวจสุขภาพอนามัย มีห้องพยาบาล มีน้ำสะอาดให้ดื่ม เป็นต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความสะอาดสบายในสิ่งต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น บริเวณโรงเรียนกว้าง มีห้องเรียนเพียงพอ มีอุปกรณ์การสอนครบ มีอุปกรณ์

และสนามในการเล่นกีฬา เป็นต้น เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างไรก็ตาม เมื่อรวมความเห็นของนักเรียนทั้งสามชั้นแล้วพบว่า องค์ประกอบทางด้านความสะดวกสบายในโรงเรียนดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ คุณภาพของครู คุณภาพของนักเรียน และบริการของโรงเรียน สำหรับคุณภาพของอาคารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญน้อยมาก คือ มีประมาณ .51 เปอร์เซนต์

เหตุผลประการสำคัญในการที่นักเรียนจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อการเรียนและโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีคุณภาพทางวิชาการก็คือ ครู อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียน ดังนั้นครูอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถทางวิชาการ ที่เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ ก็ทำให้การศึกษามีคุณภาพ รวมทั้งมีลักษณะการถ่ายทอดความรู้ที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับโคแกน (Cogan. 1975 : 135-139) จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรมากทั่วไปนักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้สูงสุดและมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้แก่นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนดีขึ้นดังที่ สจิด อุทรานนท์ (2522 : 5) กล่าวว่า การสอนที่ประสบความสำเร็จจึงขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ในการสอนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ดังนั้นวิธีการสอนของครูอาจารย์ เป็นส่วนสำคัญให้นักเรียนเกิดการเรียนที่ดี และสามารถนำไปใช้ได้ รวมทั้งเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งมีผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียน เป็นอย่างมาก จากการศึกษาของสุภาพร เลหาสธิตย์ (2525 : 10) พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูมีการติดต่อและเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน และต้องคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ฉันเพื่อนกับนักเรียน นอกจากนั้นครูจะต้องไม่มีความรู้สึกว่าเขาอยู่เหนือนักเรียน ต้องไม่ดูถูกและไม่มีท่าทีขึงกับนักเรียน เมื่อครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ครูก็สามารถปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนได้ ดังเช่นประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2506 : 70) ให้ความเห็นไว้ว่า เมื่อใดก็ตามที่นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าครูยอมรับในตัวเขา และเชื่อว่าเขามีความสามารถ เมื่อนั้นนักเรียนย่อมพร้อมมากขึ้นที่จะให้ความร่วมมือกับครู ยอมรับความช่วยเหลือหรือคำตักเตือนแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ นำทรัพย์ จันทร์หอม (2505 : 2) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ถ้านักเรียนรู้สึกพอใจกับอารมณ์ การกระทำหรือพฤติกรรมของครูที่แสดงต่อตนเองหรือเพื่อนฝูง การกระทำของครูนั้นจะช่วยสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน ส่งเสริมความสนใจต่อการเรียน ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดี

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทัศนคติต่อโรงเรียน

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ยัง เพือกนิยม (Young Pheukniyom. 1960 : 34) พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กิลเบอร์ท (Gilbert. 1983 : 46-49) พบว่า ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมกันเองในหมู่นักเรียน เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดในการที่ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน นั้นแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างหมู่เพื่อนด้วยกันมีส่วนช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนได้

เนเวียร์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ 2535 : 38 ; อ้างอิงมาจาก Nawarre. 1965) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอิทธิพลของบรรยากาศในชั้นเรียน ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เขาได้ทดลองความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบอัครธิปไตยกับนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีการเรียนการสอนแบบประชาธิปไตย พบว่า นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ I.Q. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์

เพียเจต์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ 2535 : 38 ; อ้างอิงมาจาก Paige. 1978) ได้ศึกษาผลของตัวแปรทางโรงเรียนและตัวแปรภายนอกโรงเรียนที่มีอิทธิพลทางวิชาการ และไม่ใช่วิชาการของนักเรียนเกรด 6 จำนวน 1621 คน ที่อยู่ในโรงเรียนในเมืองหลวง 2 แห่ง 30 โรงเรียน และชนบท 30 โรงเรียน ในชาวตะวันตกประเทศอินโดนีเซีย พบว่า ตัวแปรด้านบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความแปรปรวนในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คราวและคราว (Crow and Crow. 1951 : 100 - 101) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของนักเรียนในการให้การศึกษาแก่นักเรียน การสร้างทัศนคติที่พึงพอใจแก่นักเรียน และทัศนคติของครูที่แสดงออกมานั้นมีค่าควรแก่การที่นักเรียนจะเอามาเป็นเยี่ยงอย่าง ครูจะต้องช่วยนักเรียนให้พบกับความต้องการของเขาตามวิธีทางที่สังคมยอมรับ และการบริหารโรงเรียนต้องทำให้นักเรียนพึงพอใจ เช่น เรื่องอาคาร ห้องเรียน ครูที่มีเมตตา เห็นอกเห็นใจนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการที่จะสร้างทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน และจะพัฒนาไปสู่ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนอีกด้วย

โคแกน และ เลอวิน (Cogan and Levin. 1957 : 135-139) ซึ่งพบว่า ถ้าครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีมากเท่าใด นักเรียนก็จะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสูงสุดได้มากเพียงนั้น และความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อการสนใจวิชาเรียน ความศรัทธาในตัวครู ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และโรงเรียน

เบลโซ (Bledsoe. 1971 : 121-122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อครูที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนทัศนคติต่อครูสูง ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งตรงกันข้ามกับการศึกษาของแจคสัน และลาฮาเดอรัน (Jackson and Lahademe. 1967 : 15 - 18) ที่พบว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนและครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1975 : 283) ได้ให้ความเห็นว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มักจะแสดงออกให้เห็นบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนในชั้นประถมศึกษาไม่ชอบครู กฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและจากการวิจัยของ กิลเบิร์ต (Gilbert. 1931 : 46 - 49) พบว่า ความคิดเห็นครู เชื่อว่าการที่นักเรียนไม่ชอบครูผู้สอนจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดในการที่ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนสาเหตุรองลงมา คือ การร่วมกิจกรรมกันเองในหมู่นักเรียน และสติปัญญาไม่ดีนั้นเป็นอันดับสุดท้าย

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 80 - 83) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนในจังหวัดสงขลา จำนวน 678 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในการปรับตัวมากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของพูลผล สุวรรณพูนน์ (2522 : 179 - 183) พบว่า นักเรียนในเมืองหลวงมีความสามารถในการเข้าสังคมได้ดีกว่านักเรียนในต่างจังหวัด

วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527 : 104-108) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียนสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 364 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่และจำนวน 524 คน จากโรงเรียนขนาดพิเศษ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์คู่ระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มวิชาของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญพิเศษ มีค่า .90 และ .93 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บุษกร เพชรวิวรรรณ (2519 : 72-74) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อครูพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อครู ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อครูไม่ต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ

ดวงเดือน พันธุนาวิน (2518 : 18) ที่พบว่า นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อครูดีกว่า นักเรียนชาย นอกจากนั้นจากการศึกษาของ ดวงเดือน พันธุนาวิน ยังพบอีกว่า นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวฐานต่ำมีทัศนคติที่ดีกับครูที่สุด และนักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะสูงมีทัศนคติต่อครูต่ำที่สุด

สุภาพร เลาสถิตย (2525 : 58) ที่พบว่าเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ และนักเรียนที่อยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันทั้งสามระดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทัศนคติสูงกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทัศนคติสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากเอกสาร และงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีเท่าไร นักเรียนจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้มาก ความศรัทธาที่นักเรียนให้แก่ครู จะช่วยให้ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัวนักเรียน

3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน

3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน

ตามปกติวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความรู้สึกรักใคร่ อุดมคติ ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ การปรับตัว ด้านจิตใจของวัยรุ่นชายกับวัยรุ่นหญิงแตกต่างกัน ดังนั้นตัวแปรเพศจึงนับว่ามีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้าของ คาเพลน (พะยอม ธีญูรศ. 2540 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Kaplan. 1959) ได้กล่าวว่า เด็กหญิงมีปัญหาการปรับตัวมากกว่าชาย เนื่องจากเด็กหญิงได้รับการปกป้องมาก แต่มีอิสระน้อยกว่าเด็กชายต้องการความช่วยเหลือของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งในใจมาก จี้อย จะเก็บกดความวิตกกังวลและความก้าวร้าวไว้ จึงทำให้เกิดความคับข้องใจ และแสดงออกมาในด้านการมีปัญหการปรับตัวไม่ได้

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและทัศนคติต่อโรงเรียน

3.1.2.1 ต่างประเทศ

ฟาร์แรก (นิภา พงศ์วิรัตน์. 2520 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Farrag. 1960) ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนอียิปต์ กับปัญหาของนักเรียนอเมริกันในระดับเกรด 10,11,12 แล้วแปลปัญหาชุดเดียวกันเป็นภาษาอาหรับ สำหรับนักเรียนชั้นเดียวกันในอียิปต์ มีปัญหาน้อยกว่านักเรียนอียิปต์ และนักเรียนอียิปต์มีปัญหาต่อนักเรียนชายอียิปต์

โรบินแฟลด์ (Rebinfeld. 1960 : 1140) ได้ประเมินผลการให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัวปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเมืองเนวาดา มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยออกแบบสอบถามนักเรียนที่เรียนสำเร็จจากโรงเรียน จำนวน 93 คน และถามนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันอีก จำนวน 115 คน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันและยังไม่มีงานทำนั้นเป็นปัญหามากที่สุด และนักเรียนชายต้องการความช่วยเหลือจากฝ่ายแนะแนวมากกว่านักเรียนหญิง

ลาเบลล์ (Labelle. 1970 : 1624-A) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชื้อชาติ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และเพศ กับทัศนคติทางการเรียน โดยใช้แบบวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Instrument ผลปรากฏว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไม่มีทัศนคติทางบวกต่อโรงเรียนมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมอยู่ในระดับสูงและปานกลาง จะมีทัศนคติทางบวกต่อโรงเรียนมากกว่ากลุ่มที่สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำ และเพศหญิงมีทัศนคติทางบวกกว่าเพศชาย

3.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุพานิช (2518 : 6 - 7) เกี่ยวกับทัศนคติต่อเพื่อน พบว่า นักเรียนชายมีทัศนคติที่ดีต่อเพศเดียวกันตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่น แต่ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนต่างเพศของเด็กชายจะมีมากเมื่ออายุน้อย และน้อยลงเมื่ออายุมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนชายมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนต่างเพศมากกว่าเพศเดียวกันด้วยส่วนนักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนเพศเดียวกันมากกว่าเพื่อนต่างเพศ แต่ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนเพศเดียวกันจะน้อยลงเมื่อมีอายุมากขึ้น ในขณะที่ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนต่างเพศของนักเรียนหญิงจะเพิ่มขึ้นตามอายุและยังพบอีกว่า เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่อยากคบเพื่อนที่มีความประพฤติดีและเป็นเพศเดียวกันกับตน เด็กวัยรุ่นส่วนมากเลือกคบคนที่มินิสัยและทัศนคติคล้ายกับของตน แต่ถ้ามีข้อแตกต่างก็จะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับเพื่อน วัยรุ่นส่วนมากเห็นว่าเพื่อนที่ดีควรช่วยเหลือเพื่อน

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 86) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2521 จำนวน 678 คน เป็นชาย 364 คน และเป็นหญิง 314 คน พบว่า โดยส่วนร่วมแล้วนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้ หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellfctual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non Intellfctual Factor) ดังที่ฮาร์วิกเฮลส์ท อ้างอิงมาจาก (เดมส์คัล คทวนิช. 2540 : 16 ฮาร์วิกเฮลส์ท. ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่าความแตกต่างด้านความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่าเทียมกัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา และจากการศึกษาของริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตนเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียดในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความวิตกกังวล ท้อถอยและมั่งงายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี และจากการศึกษาของริงเนสส์ (เดมส์คัล คทวนิช. 2540 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1968) พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีการปรับตัวด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลทางสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและโรงเรียน ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไปผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวแต่ละบุคคล ตัวบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกตหรือการตรวจการบ้าน ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบ

อื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้านจึงย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไปเพียงครั้งเดียว อังรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530 : 10) และไพศาล หวังพานิช (2514 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดการฝึกอบรม หรือเกิดจากการสอน เพรสคอต (อังรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม. 2530 : 2 ; อ้างอิงจาก Prescott. 1961) พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย
2. องค์ประกอบทางด้านความรัก
3. องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคมประกิต
4. องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน
5. องค์ประกอบทางการพัฒนาตน
6. องค์ประกอบทางการปรับตัว

องค์ประกอบทั้ง 6 อย่างนี้มีความสัมพันธ์กัน และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกเหนือจากความสามารถทางสติปัญญา ได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจ คุณภาพทางการจัดการศึกษา กิจกรรมนักเรียน ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คุณลักษณะของผู้เรียน แรงจูงใจ แนวความคิด และทัศนคติที่มีต่อการเรียน ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับ เมเร็น และเลมาน (สุดฤทัย มุขยวศา. 2533 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Mehren and Lehmann. 1975) ที่กล่าวว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน และนอกจากนี้ไรท์แฮนด์ (จารุลักษณ์ พินพรหมราช. 2528 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Righihand. 1965) ก็พบว่าตัวทำนายผลการเรียนว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ นั่น คือ ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน

สุดฤทัย มุขยวศา (2533 : 7) กล่าวว่า ทัศนคติในการเรียนเป็นสภาพ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อโรงเรียน ตัวครู เพื่อน วิชาที่เรียน ระบบการเรียนรู้ซึ่งแสดงออกได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ทัศนคติที่ดีในการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ สนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและวิธีการของครูเห็นคุณค่าของการศึกษา
2. ทัศนคติที่ไม่ดีในการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดการเรียนบ่อย ๆ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา จะเห็นได้ว่าทัศนคติในการเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีทัศนคติที่ดีในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ อยากรู้ อยากเห็น เอาใจใส่การเรียนอย่างแท้จริง และ

การมีทัศนคติที่ไม่ดีในการเรียนนั้นเป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย หหมดกำลังใจในการเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำไปด้วย

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

3.2.1.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ครอนบาค (Crombach. 1970 : 26) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เป็นไปตามกฎ

อีเบล (ประกายทิพย์ พิชัย 2539 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Ebel. 1972 : 557) ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่าเป็นกระบวนการในการกำหนดจำนวนตัวเลขให้กับแต่ละหน่วยของชุดวัตถุหรือกลุ่มบุคคล เพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างกันมากน้อยระหว่างหน่วย ตามลักษณะของหน่วยที่วัดมาได้

ภัทรา นิคมมานนท์ (2525 : 1 - 2) กล่าวถึงการวัดผลว่า เป็นการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งที่จะค้นหาหรือการตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณ จำนวน หรือคุณภาพที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือผลงานของนักเรียนแต่ละคน

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2525 : 79) กล่าวว่า การวัดผล เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ (Level of Accomplishment) ของผู้เรียนว่าได้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาไปมากน้อยเพียงใดจากความหมายของการวัดผลดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะ ปริมาณ เวลาและอื่น ๆ ของพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล สิ่งแวดล้อมหรือวัตถุ ที่ต้องการทำการวัด

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

กิลส์ (Gill. 1962 : 144-149) ที่ศึกษาถึงอิทธิพลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อสภาพปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนดีจะมีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนอ่อน นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนอ่อนด้วย

ริงเนสส์ (Ringness 1968 : 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งทางด้านครอบครัวและในโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม คือ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์และมีอาการทางโรคประสาทมากกว่าที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Onoda. 1975 : 7726 - A) ได้ศึกษาผลการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84 - 90) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางการบวกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา วิรุพรัตน์ (อำพัน ทันสม 2535 : 4 อ้างอิงมาจาก จรรยา วิรุพรัตน์. 2521 : 112) พบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ ตัวผู้เรียนเอง นักเรียนบางคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับสติปัญญาและความสามารถ บางคนต้องเรียนซ้ำหรือลาออกกลางคัน ทั้ง ๆ ที่มีความถนัดทางการเรียนสูง ในขณะที่นักเรียนบางคนมีความถนัดทางการเรียนปานกลาง หรือต่ำกว่า กลับประสบความสำเร็จทางการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า มีผู้วิจัยหลายคนได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมชัย วงษ์นายะ (2524 : 93) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญพิมล คุศิริวิเชียร (2526 : 84) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถด้านสติปัญญา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมัคร ไวยขุนทด (2530 : 88) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์โดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อุบล ภูธรราช (2530 : 62) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพื้นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการใช้นิทานโมดูล และการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา เรืองประพันธ์ (2531 : 78) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่งผลสุภาพจิต การรับรู้ตนเองทั้งในที่ดีและไม่ดีอันจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทาง การเรียน ซึ่งสาเหตุดังกล่าวมีผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนได้

3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

คำว่า นิสัย คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenk], Arnold and Meili. 1972 : 40) แมคค็อกซ์ (Maddox. 1936 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความสุขใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้น ๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป ซึ่งสอดคล้องกับเร็นน์ (Wrenn. 1968 : 1 - 4) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการ

เรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจจะมาจากทักษะในการเรียน เทคนิคในการเรียนของบุคคลนั้น โฮลท์แมน (Holtzman, 1965 : 17) กล่าวถึงนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลา ทำให้เวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง นอกจากนี้ เวนน์ และลาร์เซน (Wrenn and Larsen, 1969 : 5-11) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วยสมาธิในการเรียน และเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นนิสัยทางการเรียนจึงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีทางการเรียน ซึ่งยุทธวิธีทางการเรียน หมายถึง ความมานะพยายามที่จะใช้กลวิธีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จทางการศึกษาได้ถึงประมาณร้อยละ 40 ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมี ความภูมิใจในผลการเรียนของตน ดังนั้นกล่าวได้ว่า นิสัยในการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติ เป็นวิธีการในการเรียนที่กระทำซ้ำๆ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนของนักเรียนและอาจจะส่งผลไปยังทัศนคติต่อการเรียน

3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

3.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เพอร์ชีวอล (มัญญุ แป้นเจริญ, 2522 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Percival, 1956) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับวิชาการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมคลุซา มลรัฐโอคลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 373 คน นักเรียนหญิง จำนวน 493 คน กับนักเรียนระดับเดียวกันในโรงเรียนมัธยมโกลเวอร์คลิฟแลนด์ ในมลรัฐนิวยอร์ก ซึ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 411 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 218 คน ปัญหาที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 15 หมวด ได้แก่ สุขภาพ การปรับตัวทางเพศ ความปลอดภัย การเงิน สุขภาพจิต นิสัยในการเรียน สันทนาการ คุณสมบัติส่วนตัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว กิจกรรมยามว่าง ความมีเสน่ห์ในตัว แผนการทำงานในแต่ละวัน ความสนใจในหน้าที่พลเมือง ทัศนคติและความรับผิดชอบ การเข้ากับบุคคลอื่น และความรับผิดชอบ ผลการศึกษา

ปัญหาอื่น ๆ มีความสำคัญน้อยและมาก ส่วนปัญหาเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน สันทนการ
คุณสมบัติส่วนตัวความสัมพันธ์ในครอบครัวกิจกรรมายาท มีความสำคัญกับนักเรียนในระดับ
ปานกลาง

3.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 : 95 - 98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษา
องค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า
ทักษะคิด แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตาม
ความสามารถของแต่ละบุคคล

ชเนติ สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68 - 76) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
แรงจูงใจภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้
แบบสำรวจแรงจูงใจ แบบสำรวจภูมิหลังทางสังคม แบบสำรวจนิสัยในการเรียน และแบบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน
1,100 คน พบว่า แรงจูงใจเชิงบูรณาการ และแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียน
มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปจากการศึกษางานวิจัยทั้งต่างประเทศ และในประเทศ พบว่า นิสัย
ในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน และทัศนคติต่อโรงเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนเพื่อให้นักเรียน
ประสบความสำเร็จ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของบิดามารดากับปัญหาการเรียน

4.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

โวล์ฟอร์ด (Wolford. 1965 : 256) แมคควอรี (Maquary. 1953 : 215 - 228)
และแฮมิลตัน (Hamilton. 1964 : 4063) ทั้งสามท่านได้วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่มี
ปัญหาทางการเรียนและต้องออกจากโรงเรียนกลางคันว่าเกิดจากผู้ปกครองได้รับการศึกษาต่ำ เช่น
เป็นเสมียนหรือรับจ้างในครอบครัว ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพน้อย และรายได้ของครอบครัวน้อย

สโมก (วรรณ ทอญู. 2523 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Smoko. 1957 : 51) ศึกษา
เปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอินเดียในในปีการศึกษา 1951
โดยเลือกจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนในปี 1947 แล้วรายงาน

ว่าบุตรของผู้ทำงานอาชีพระดับสูง (Professional) มีโอกาสที่จะเรียนได้สำเร็จได้สองในสามของจำนวนที่เข้าเรียน และบุตรของคนที่ได้รับการศึกษาสูงๆ มีโอกาสสำเร็จได้มากกว่าบุตรของคนที่ไม่ได้รับการศึกษาไม่สูงนัก

โชปรา (Chopra. 1976 : 359 - 361) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง 1,359 คน เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 14 - 17 ปี จากโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกี่ยวกับทางด้านวิชาการจะมีคะแนนแบบทดสอบทางสติปัญญา และแบบทดสอบเกี่ยวกับวิชาการสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ประกอบอาชีพนักบริหารหรือผู้ประกอบการมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ สูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นๆ ยกเว้นอาชีพทางด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกรรมการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จากการวิจัยของ โชปรา แสดงให้เห็นว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเรียนของนักเรียน

4.1.3 งานวิจัยในประเทศ

สวัสดี บรรเทิงสุข (2510 : 40-78) สำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร โดยใช้แบบสอบถามจำแนกตัวแปรที่ศึกษาตามอาชีพของผู้ปกครอง อายุ ระดับการเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง จำนวน 443 คน พบว่า เด็กมีปัญหาทางการเลือกอาชีพ อันเนื่องจากมีปัญหาทางการเรียนมากที่สุด กล่าวคือ มีปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญาไม่เหมาะสมที่จะเรียนอาชีพที่ตนชอบ เบื่อหน่ายการเรียนวิชาต่าง ๆ และไม่มีโอกาสปรับปรุงตนเองในด้านการเรียน และเมื่อพิจารณาสภาพการมีปัญหามาจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอยู่ในระดับสูงประสบปัญหาน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพระดับต่ำ

สังัด อุทรานันท์ (2513 : 172) ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้เด็กไม่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลายว่ามีดังนี้คือ ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มที่ไม่ได้เรียนต่อส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง รายได้ของครอบครัวปีละประมาณ 2,000-4,000 บาท และการเดินทางไปโรงเรียนของเด็กกลุ่มที่ไม่ได้เรียนต่อไม่ได้รับความสะดวกสบายเท่าที่ควร

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 68-70) ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมการเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่วงกลปีที 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล กับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานครนบุรี จำนวน 480 คน โดยจำแนกตามอายุ และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ทำนา ทำสวน รับจ้าง และรับราชการ มีปัญหาแตกต่างกันทั้งด้านส่วนตัว การเรียน และความสนใจในอาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2519 : 105) ดำเนินโครงการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลขององค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 ปรากฏว่า ขนาดของโรงเรียนซ้ำชั้นของนักเรียน เป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองหรือบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกร มีแนวโน้มจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

สมหมาย วัฒนะศิริ (2529 : 83 - 84) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสามัญศึกษาและอุดมศึกษาจะมีความเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย มีความเข้าใจและความคาดหวังจากการจัดการศึกษาไม่สูงนัก จึงมีความเห็นว่าเหมาะสมแล้ว ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาก่อนข้างมาก จึงมีความคาดหวังสูงต่อการเรียนของโรงเรียน สำหรับอาชีพของผู้ปกครองนั้นมิใช่ตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ความเห็นเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันอาจเป็นเพราะโรงเรียนได้ติดต่อประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างทั่วถึง โดยไม่เลือกกลุ่มอาชีพใดเป็นพิเศษ

ประจวบ โพธิ์ปาน (2534 : 91 - 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการรับบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการรับบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการด้านสุขภาพอนามัย และโภชนาการเป็นอันดับ 1 รองมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ส่วนด้านการกีฬาและนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์มีความต้องการปานกลางผู้ปกครองนักเรียนในเขตชุมชนเมืองและ ชุมชนชนบทมีความต้องการรับบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน และมีความต้องการด้านวิชาการ ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกันส่วนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีความต้องการแตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และข้าราชการ ลูกจ้าง มีความต้องการด้านบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน และมีความต้องการด้านวิชาการ เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการกีฬาและนันทนาการ ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมกับกลุ่มอาชีพข้าราชการ ลูกจ้างมีความต้องการแตกต่างกัน

สำนักงานเขต เขตการศึกษา 6 (บัญชา จันทรรักษ์ 2540 : 30 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานเขตเขตการศึกษา 6. 2535 : 65 - 69) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความต้องการการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตการศึกษา 6 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันในระดับปานกลาง งานด้านวิชาการ ยังจัดได้อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยมากโดยเฉพาะชุมชนในชนบท สาเหตุเพราะเนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวกในการที่จะมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ส่วนใหญ่ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนจะเป็นผู้ปกครองที่อยู่ในเขตชุมชนเมือง ความต้องการของผู้ปกครองจะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดในด้านวิชาการ เนื่องจากไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองไม่ทราบข้อมูล และข่าวสารจากจากโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการของผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมีความต้องการและความคาดหวังต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาดำกว่า

จากการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น จึงให้เห็นว่าอาชีพของบิดามารดาต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าอาชีพของบิดามารดาจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ

4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

4.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

การ์ริสัน และคนอื่นๆ (Garrison and others. 1964 : 403 - 407) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบอันมีผลต่อการเรียนของนักเรียน พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนมาก เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ และสังคมต่ำย่อมขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้

เดลฟี (บัญชา จันทรรักษ์ 2540 : 30 : อ้างอิงมาจาก Delph. 1971 : 5029-A) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับการปรับตัวทางสังคม ผลการศึกษา พบว่า เด็กที่มีจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีการปรับตัวไม่ดี และ ริงค์เนสส์ (นิภาพร โสมนะพันธ์. 2525 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1968 : 270) ได้ศึกษาสุขภาพจิตในโรงเรียนผลการศึกษา พบว่า เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มขาดความอบอุ่น มีอาการทางประสาท มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ ปรับตัวเข้ากับสังคมลำบากกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และฐานะเศรษฐกิจสูง

4.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คัลลาร์ด (สมหมาย วัฒนะศิริ. 2529 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Callard. 1979 : 563 - A) ได้ศึกษาผลการเพิ่มความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะต้องสร้างความเข้าใจกับบิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน สัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผลนักเรียน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนอย่างสูง

บาร์นส์ (บุญชา จันทรรักษา. 2540 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Barnes. 1995 : 3152 - A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาจะไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย การศึกษาครั้งนี้ให้หลักฐานเพิ่มเติมว่า บิดามารดาชาวอเมริกัน-อัฟริกัน มีความประสงค์ที่จะมีสิทธิมีเสียงเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่างๆ ของตน ซึ่งบ่งชี้ว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน-อัฟริกัน เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

4.2.3 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ บรรเทิงสุข (2510 : 247-249) ได้สำรวจสภาพทั่ว ๆ ไปทางเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนเพื่อศึกษาว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหา และความต้องการของนักเรียนอย่างไรบ้าง โดยได้ศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ประสบปัญหาแตกต่างกัน

ทิพวรรณ จันทรพิบูรณ์ (2510 : 54 - 56) ได้ศึกษาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี จำนวน 120 คน ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในบ้าน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น และพบว่า ฐานะของครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้ลักษณะของปัญหาที่เด็กประสบแตกต่างกันด้วย

จินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพ

ทางเศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุดส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นสิ่งที่จำเป็นปัจจัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าถ้านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไปด้วย ดังนั้นฐานะทางเศรษฐกิจน่าจะมีผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียน

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.3.1 งานวิจัยในประเทศ

พรทิพย์ รัตนวิเชียร (2522 : 116 - 118) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่รายได้ปานกลาง มีแนวคิดทางการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มความคิดก้าวหน้า คือต้องการให้จัดการศึกษาในแนวที่มีการฝึกปฏิบัติ มุ่งให้เด็กรู้จักปัญหาหรือหาคำตอบ สามารถปรับตัวได้ดี มีความคิดริเริ่มสามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคต และส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ดีกว่าแก่สังคมในอนาคต และผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งยังมีความคิดยึดอยู่กับวิธีเก่าๆ ต้องการให้โรงเรียนเคร่งครัดต่อระเบียบ วินัย ผู้ปกครองมีความคิดเป็นไปในแนวเดียวกันในเรื่องหลักสูตร นักเรียนการเรียนรู้ของเด็ก สภาพชั้นเรียน

พรสิริ อิงคชัยโชติ (2527 : 111 - 119) ได้ศึกษาแนวความคิดทางการศึกษาและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองที่มีความเข้าใจแนวคิดใหม่ทางการศึกษาและกลุ่มผู้ปกครองที่ยังคุ้นเคยกับความเข้าใจแนวความคิดเก่า ๆ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพอใจในการบริหารงานทุกด้านของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบผู้ปกครองที่มีอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ปรากฏว่าความพึงพอใจในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอน และแนวทางในการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมทั้งการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียน

อภิชัย กุลชา (2536 : 98-101) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านหลักสูตร วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการ

ครูผู้สอน ผู้บริหาร สถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน และผู้ปกครองทุกระดับการศึกษาและอาชีพต่างก็มีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาและความคาดหวังที่มีต่อการเรียนการสอนทุกด้านเหมือน ๆ กัน แต่ความตื่นตัวของประชาชนในเรื่องการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อมีการรณรงค์เรื่องการศึกษาโอกาสทางการศึกษาประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และแรงงานที่สังคมต้องการทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาและปรารถนาจะให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาที่ดีไม่ว่าสภาพแวดล้อมของสังคมอยู่ในระดับใดก็ตาม

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าความคาดหวังของผู้ปกครองแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มความคิดก้าวหน้า และกลุ่มความคิดแบบเก่าซึ่งส่งผลต่อการเรียนของเด็ก นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองมีน้อยมากนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรายได้และระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกันมีความพึงพอใจในการศึกษาไม่แตกต่างกันและมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยว่าความคาดหวังของผู้ปกครองน่าจะมีผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียน เพราะผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงนักเรียนน่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดี ดังที่ผู้ปกครองตั้งความคาดหวังไว้จึงนำมาเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่พยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2541 ในจังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 28,745 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 14,149 คน และ นักเรียนหญิง จำนวน 14,596 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,096 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 498 คน และนักเรียนหญิง 598 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากตารางการ สุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane. 1970 : 582) โดยใช้ขนาดโรงเรียน ชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วยความ เชื่อมั่นร้อยละ 97 ปรากฏว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,096 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียน มีโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการมีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนทั้งหมด 22 โรงเรียน มีโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 7 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งแบ่งขนาดโรงเรียน ตามจำนวนนักเรียน ดังนี้

2.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 500 คน

2.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,500 คน

2.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

ดังแสดงในตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำนวนโรงเรียน และเพศ

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		ชาย		หญิง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่	12	4	10,395	262	10,836	296	21,231	558
กลาง	7	3	3,281	190	3,234	222	6,515	412
เล็ก	3	1	473	46	526	80	999	126
รวม	22	8	14,149	498	14,596	598	28,745	1,096

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียน ตามขนาดใหญ่, กลาง และเล็ก โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายในอัตราส่วน 4: 3 : 1 คือการจับฉลาก จำนวน 8 โรงเรียน สุ่มขนาดโรงเรียนครบทุกขนาด คือโรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน ขนาดกลาง 3 โรงเรียน และขนาดเล็ก 1 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียนจำแนกประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3 สุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,096 คน เป็นนักเรียนชาย 498 คน นักเรียนหญิง 598 คน

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	อำเภอ	ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ใหญ่	1.สมุทรปราการ	เมือง	ม.1	22	23	45
			ม.2	24	27	51
			ม.3	20	24	44
	2. มัธยมด่านสำโรง	เมือง	ม.1	22	23	45
			ม.2	24	26	50
			ม.3	20	25	45
	3. วัดทรงธรรม	พระประแดง	ม.1	22	23	45
			ม.2	22	27	49
			ม.3	21	24	45
	4. นวเตรียมอุดมพัฒนาการ	บางป่อ	ม.1	22	23	45
			ม.2	22	21	43
			ม.3	21	24	45
รวม				262	291	553
กลาง	1.บางแก้วประชาสรรค์	บางพลี	ม.1	22	28	50
			ม.2	21	25	46
			ม.3	21	25	46
	2. สมุทรพิทยาคม	กิ่งบางเสาธง	ม.1	21	27	48
			ม.2	21	25	46
			ม.3	21	24	45
	3. หาดอมรราชภัฏรัษฎาวิทยาลัย	เมือง	ม.1	22	25	47
			ม.2	21	25	46
			ม.3	21	24	45
รวม				190	228	418
เล็ก	1.มัธยมวัดใหม่สมุทรกิจวิทยา	พระสมุทรเจดีย์	ม.1	15	27	42
			ม.2	16	28	44
			ม.3	15	24	39
รวม				46	79	125
รวมทั้งสิ้น				498	598	1,096

* เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ชุด ดังนี้คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามตัวแปรด้านส่วนตัวของนักเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามตัวแปรด้านครอบครัว

ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามตัวแปรด้านส่วนตัว แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัวนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมลงในช่องว่างให้ครบ

1. เพศ ☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ☐ ระดับผลการเรียนสูงกว่า 2.75 ขึ้นไป

☐ ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.00-2.74

☐ ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.00

4. โรงเรียน

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามนิสัยในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.2.1 ศึกษาภาษาคำศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของเรื่องนิสัยการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามนิสัยการเรียนของ ปราณี ปฐมชัยวัฒน์ (2534) ศรีระพร จันทโนทก (2538) และพยอม ธีณรส (2540) มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรชมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง เพื่อตรวจความเหมาะสมด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ นำแบบสอบถามนิสัยในการเรียน จำนวน 16 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเขื่อนผ่องอนุสรณ์ (โรงเรียนขนาดใหญ่) จำนวน 35 คน โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มเนียนนิล (โรงเรียนขนาดกลาง) จำนวน 35 คน โรงเรียนสาขาสุทธธิดาอุปถัมภ์ (โรงเรียนขนาดเล็ก) จำนวน 30 คน ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วแยกนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ แล้วทดสอบโดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 2.18 - 6.82

1.2.3 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3 จำนวน 14 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73

ลักษณะของแบบสอบถามนิสัยการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยในการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้ว
โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับการกระทำเป็นประจำมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

เป็นประจำ	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนเป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
น้อยครั้ง	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนนานครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนนานครั้งมากหรือไม่เคยกระทำเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยการเรียน

ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
0. ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ				
00. ข้าพเจ้าทำการบ้านทุกวิชาด้วยตนเอง				

เกณฑ์ให้คะแนนของแบบสอบถามนิสัยการเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ	ให้	4 คะแนน
บ่อย	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ให้แปลความหมายของแบบสอบถามนิสัยการเรียน

- ผู้ที่มีนิสัยการเรียนดี หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามมากกว่าคะแนน

เฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 2.01 - 4.00

- ผู้ที่มีนิสัยการเรียนต่ำ หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามน้อยกว่าคะแนน

เฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 1.00 - 2.00

2. แบบสอบถามตัวแปรด้านครอบครัว แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านครอบครัวนักเรียนเป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครองและฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านครอบครัวนักเรียนของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ทางขวามือ

1. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ☐ ประถม
 - ☐ มัธยม
 - ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
2. อาชีพผู้ปกครอง ☐ เกษตรกร
 - ☐ ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
 - ☐ รับจ้าง
 - ☐ ค้าขาย
 - ☐ อื่น ๆ ระบุ
3. ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้รวมกันต่อเดือนประมาณ เดือนละบาท

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองของ พะยอม ธีรุต (2540) แล้วสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียนประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาข้อคำถาม และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.2.3 นำแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง จำนวน 16 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเขื่อนฝ่องอนุสรณ์ (โรงเรียนขนาดใหญ่) จำนวน 35 คน โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่ม เนียนนิล (โรงเรียนขนาดกลาง) จำนวน 35 คน โรงเรียนสาขาสุทธิราชอุปถัมภ์ (โรงเรียนขนาดเล็ก) จำนวน 30 คน ในจังหวัดสมุทรปราการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วแยกนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ แล้วทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกข้อที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 2.06 - 7.98

2.2.4 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

ลักษณะของแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสิ่งผู้ปกครองกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ปกครองกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับ การกระทำเป็นประจำมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

เป็นประจำ	หมายถึง	การกระทำของผู้ปกครองเป็นประจำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	การกระทำของผู้ปกครองเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	การกระทำของผู้ปกครองนานครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	การกระทำของผู้ปกครองนานครั้งมากหรือไม่เคยกระทำเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคยเลย
0 ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ข้าพเจ้า				
00 ผู้ปกครองซักถามข้าพเจ้าเกี่ยวกับการเรียน				

เกณฑ์ให้คะแนนของแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้	4 คะแนน
บ่อย	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ให้คะแนนของข้อสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

ผู้ที่มีการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองมาก หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามมากกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 2.01 - 4.00

ผู้ที่มีการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองน้อย หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 1.00 - 2.00

2.3 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.3.1 นิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองของพยอม ธีรุต (2540) แล้วผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรณประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.3.3 นำแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง จำนวน 16 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเขิน ผ่องอนุสรณ์ (โรงเรียนใหญ่) จำนวน 35 คน โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มเนียนนิล (โรงเรียนขนาดกลาง) จำนวน 35 คน โรงเรียนสงขลาสุทธศรีราษฎร์ (โรงเรียนขนาดเล็ก) จำนวน 30 คน ในจังหวัดสมุทรปราการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วแยกนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t -test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 2.21 - 7.93

2.3.4 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.50

2.3.5 ลักษณะของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสิ่งผู้ปกครองกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน แล้ว โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับการความคิดความรู้สึกของผู้ปกครองมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครองมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครอง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครองน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครองเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0 ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าทำงานราชการ				
00 ผู้ปกครองไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนสูงกว่านี้				

เกณฑ์ให้คะแนนของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 4 คะแนน

จริง ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 2 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ผู้ที่มีความคาดหวังของผู้ปกครองมาก หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 2.01 - 4.00

ผู้ที่มีความคาดหวังของผู้ปกครองน้อย หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามมากกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามตั้งแต่ 1.00 - 2.00

3. แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ตามความคิด ตอนที่ 2 ด้านความรู้สึก และตอนที่ 3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน ของสุภาพร เลาสติธย์ (2525) และพยอม ธีณรส (2540) แล้วสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.3 นำแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน จำนวน 212 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางเมืองเขื่อนผ่องอนุสรณ์ (โรงเรียนใหญ่) จำนวน 35 คน โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มเนียนนิล (โรงเรียนขนาดกลาง) จำนวน 35 คน โรงเรียนสาขาสุทธิราชอุปถัมภ์ (โรงเรียนขนาดเล็ก) จำนวน 30 คน ในจังหวัดสมุทรปราการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วแยกนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่ได้กลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามได้ค่า t ระหว่าง 1.82 - 7.93

3.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.50

3.5 ลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนและโรงเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบเป็น 7 ด้าน แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความคิดของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียนด้านความคิด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู 0 ข้าพเจ้าคิดว่าครูมีอารมณ์ขัน และเป็นกันเอง				
บรรยากาศการเรียนการสอน 0 ข้าพเจ้าคิดว่าครูชอบเอา คะแนนหรือเกรดมาชู่ นักเรียนเสมอ				
การปกครอง 0 ข้าพเจ้าคิดว่ากฎข้อบังคับ ของโรงเรียนรัดกุมดี				
กิจกรรม 0 ข้าพเจ้าคิดว่าโรงเรียน มีกิจกรรมน้อยเกินไป				
ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับนักเรียน 0 ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อน ไม่ค่อยยอมรับในความ สามารถของข้าพเจ้า				
การบริการ 0 ข้าพเจ้าคิดว่าน้ำดื่ม สำหรับนักเรียนไม่สะอาด พอ				
อาคารสถานที่ 0 ข้าพเจ้าคิดว่าห้องส้วม ของนักเรียนสกปรกมีกลิ่น เหม็น				

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนโดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 7 ด้าน แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียนด้านความรู้สึก

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู 0 ข้าพเจ้าภูมิใจที่คุณครูรักข้าพเจ้า				
บรรยากาศการเรียนการสอน 0 ข้าพเจ้าพอใจครูผู้สอนให้คะแนนยุติธรรม				
การปกครอง 0 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการอบรมความประพฤติทุกเข้า เป็นสิ่งที่น่าเบื่อ				
กิจกรรม 0 ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้				
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 0 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนอีกคนในความสามารถของ ข้าพเจ้า				
การบริการ 0 ข้าพเจ้าพอใจกับการบริการแนะแนวของ โรงเรียน				
อาคารสถานที่ 0 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรงเรียนเปรียบเสมือนบ้าน ที่น่าอยู่				

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนโดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 7 ด้าน แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนเกือบทุกอย่าง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยครั้งที่สุด

จนแทบไม่เคยเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียนแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู 0 ข้าพเจ้าได้รับการยอมรับจากครู				
บรรยากาศการเรียนการสอน 0 ข้าพเจ้าส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย				
การปกครอง 0 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน				
กิจกรรม 0 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน				
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน 0 ข้าพเจ้าชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ				
การบริการ 0 ข้าพเจ้าใช้บริการห้องสมุดในโรงเรียน				
อาคารสถานที่ 0 ข้าพเจ้าทำลายข้าวของโรงเรียน				

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง, มากที่สุด, เป็นประจำ	ให้ 4 คะแนน
เห็นด้วย, มาก, บ่อย	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย, น้อย, นานๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, น้อยที่สุด, น้อยครั้งที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

ผู้ที่มีทัศนคติต่อโรงเรียนทางบวก หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามตั้งแต่ 2.01 - 4.00

ผู้ที่มีทัศนคติต่อโรงเรียนทางลบ หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนจากแบบสอบถามน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามตั้งแต่ 1.00 - 2.00

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 1,096 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1 - 13 ธันวาคม 2541
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียนได้จำนวน 1,096 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดการทำข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่ว ๆ ไป คัดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ทัศนคติของนักเรียนต่อโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test

$$t = \frac{\overline{X_H} - \overline{X_L}}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\overline{X_H}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\overline{X_L}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	$n_H \quad n_L$	แทน	จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

- 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$a = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	∞	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	$\sum S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์

3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน

3.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 26 ตัว ตัวแปรตาม คือ ทักษะคิดต่อโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
X_4	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
X_5	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
X_6	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
X_7	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
X_8	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_9	แทน	นิสิตนักเรียน
X_{10}	แทน	การศึกษาของผู้ปกครองระดับประถม
X_{11}	แทน	การศึกษาของผู้ปกครองระดับมัธยม
X_{12}	แทน	การศึกษาของผู้ปกครองระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
X_{13}	แทน	การศึกษาของผู้ปกครองระดับปริญญาตรี
X_{14}	แทน	การศึกษาของผู้ปกครองระดับสูงกว่าปริญญาตรี
X_{15}	แทน	อาชีพผู้ปกครองเกษตร
X_{16}	แทน	อาชีพผู้ปกครองรับจ้าง
X_{17}	แทน	อาชีพผู้ปกครองข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
X_{18}	แทน	อาชีพผู้ปกครองค้าขาย
X_{19}	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจสูง
X_{20}	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง
X_{21}	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ
X_{22}	แทน	การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง
X_{23}	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครอง

X_{24}	แทน	โรงเรียนขนาดใหญ่
X_{25}	แทน	โรงเรียนขนาดกลาง
X_{26}	แทน	โรงเรียนขนาดเล็ก
Y	แทน	ทัศนคติต่อโรงเรียน
$\hat{Y}$	แทน	ทัศนคติต่อโรงเรียน ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ทัศนคติต่อโรงเรียน ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
df	แทน	Degree of freedom

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปกิดคำร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ นิสัยการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และทัศนคติต่อโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียนกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียน

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	498	45.4
	หญิง	598	54.6
	รวม	1,096	100
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ม. 1	363	33.1
	ม. 2	379	34.6
	ม. 3	354	32.3
	รวม	1,096	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	242	22.0
	ปานกลาง	466	42.6
	ต่ำ	388	35.4
	รวม	1,096	100
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	ประถม	561	51.2
	มัธยม	301	27.5
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	117	10.7
	ปริญญาตรี	98	8.9
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	1.7
	รวม	1,096	100
อาชีพผู้ปกครอง	เกษตรกร	38	3.5
	รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	216	19.7
	ค้าขาย	176	16.1
	รับจ้าง	662	60.5
	อื่น ๆ	3	0.3
	รวม	1,096	100

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว	สูง	240	21.9
	ปานกลาง	540	49.3
	ต่ำ	316	28.8
	รวม	1,096	100
ขนาดโรงเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่	553	50.50
	โรงเรียนขนาดปานกลาง	418	38.2
	โรงเรียนขนาดเล็ก	125	11.2
	รวม	1,096	100

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ พบว่ามีจำนวนเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.6 และมีเพศชายคิดเป็นร้อยละ 45.4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีมากที่สุด ถึงร้อยละ 34.6 รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 33.1 และอันดับสุดท้ายคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 32.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 42.6 รองลงมาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คิดเป็นร้อยละ 35.4 อันดับสุดท้ายคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 22.0 และผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนที่มีระดับการศึกษา ขั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาชั้น มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.5 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาขั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 10.7 รองลงมาคือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 8.9 และอันดับสุดท้ายผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.7 และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคืออาชีพของผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพราชการหรือรัฐวิสาหกิจ คิดเป็น ร้อยละ 19.7 รองลงมาคืออาชีพของผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16.1 รองลงมาคืออาชีพของผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพเกษตร คิดเป็นร้อยละ 3.5 และอันดับสุดท้าย คืออาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 และมีจำนวนมากที่สุดคือผู้ปกครองฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง จำนวน 540 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาคือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จำนวน 316 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.8 และอันดับสุดท้ายผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง คิดเป็นร้อยละ 14.2 และขนาด ของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากร้อยละ 50.5 อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ รองลงมาคือโรงเรียน ขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.2 และอันดับสุดท้ายคือโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 11.2

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ นิสัยการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และทัศนคติต่อโรงเรียน

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ นิสัยการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และทัศนคติต่อโรงเรียน

ตัวแปร	N	X	S.D.	ระดับ
X ₉ นิสัยการเรียน	1,096	2.437	5.373	ดี
X ₁₀ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง	1,096	2.246	7.286	มาก
X ₂₂ ความคาดหวังของผู้ปกครอง	1,096	2.203	5.614	มาก
Y ทัศนคติต่อโรงเรียน	1,096	2.371	26.146	บวก

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนิสัยการเรียนดี ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียนมาก ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับนักเรียนมาก และทัศนคติต่อโรงเรียนทางบวก

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และขนาดโรงเรียนกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังแสดงในตาราง 5

๒๕๖๕ ร.๕ แสวงหาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน การส่งเสริมความรู้ การสนับสนุนการวิจัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร ความภาคภูมิใจของบุคลากร

[illegible]

• วิทยาลัยทางสถิติที่ระบับ. 01

• 71.1% กับการกำหนดสิทธิ์ 0.05

จตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (X_8) นิัยการเรียนรู้ (X_9) ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (X_{12}) การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (X_6) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรเพศทั้งชายและหญิง (X_1 , X_2) ระดับชั้นที่กำลังศึกษาดังแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3 , X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (X_7) การศึกษาของผู้ปกครอง (X_{10} , X_{11} , X_{13} , X_{14}) อาชีพผู้ปกครองทุกอาชีพ (X_{15} - X_{18}) ฐานะทางเศรษฐกิจทุกด้าน (X_{19} - X_{21}) ขนาดโรงเรียนทุกขนาด (X_{24} - X_{26}) ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ (Multiple Regression
Analysis) แบบ Stepwise

ตาราง 6 แสดงผลการทดสอบความเป็นเส้นตรงของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโรงเรียนของ
นักเรียนกับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	108822.869	27205.717	46.438*
Residual	1,092	637400.230	585.845	
Total	1,096	746223.099		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ พบว่า ทัศนคติต่อโรงเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์เชิงทางบวกกับนิสัยการเรียน การสนับสนุนการ
เรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพของ
ผู้ปกครอง

ตาราง 7 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โดยการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปร	B	Seb	Beta	R	R2	F
X ₉	1.457	.140	.299	.299	.089	107.864*
X ₉ X ₂₂	.698	.107	.194	.351	.123	76.865*
X ₉ X ₂₂ X ₂₃	.625	.143	.134	.138	.136	58.395
X ₉ X ₂₂ X ₂₃ X ₁₂	2.415	.794	.085	.381	.145	46.438*

$$R^2 = .381$$

$$R = .145$$

$$SE = 24.204$$

$$a = 187.171$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์โดยการนำตัวสมการพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดเข้ามาในสมการทีละตัวตามลำดับ พบว่าตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยการเรียนรู้ (X₉) การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (X₂₂) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X₂₃) และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพของผู้ปกครอง (X₁₂) สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของทัศนคติต่อโรงเรียนได้ถึงร้อยละ 14.5

ในการสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y = 187.171 + 1.457 X_9 + 0.698 X_{22} + 0.625 X_{23} + 2.415 X_{12}$$

สมการการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.299 X_9 + 0.194 X_{22} + 0.134 X_{23} + 0.085 X_{12}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียนกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียนที่ส่งผลกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน สามารถทำนายทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2541 ปีศึกษาที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 28,745 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 14,149 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 14,596 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,096 คน เป็นนักเรียนชาย 498 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 598 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 97 ซึ่งได้จากตารางสุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane. 1971 : 582) โดยใช้ชั้นปี และเพศแบ่งเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัวและตัวแปรด้านขนาดโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับชื่อโรงเรียนและรายละเอียดข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 แบบสอบถามนิสัยในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert) มี 4 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73

2. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดข้อมูลครอบครัวของนักเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน

2.2 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert) มี 4 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

2.3 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert) มี 4 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.50

3. แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert) มี 4 ระดับ จำนวน 111 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาต และขออนุญาตจากอาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 1,096 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1 ถึง 13 ธันวาคม 2541
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียนได้จำนวน 1,096 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่างๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (X_8) นิสัยการเรียน (X_9) ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่มีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (X_{12}) การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (X_6) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรเพศทั้งชายและหญิง (X_1 , X_2) ระดับชั้นที่กำลังศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3 - X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (X_7) การศึกษาของผู้ปกครอง (X_{10} , X_{11} , X_{13} , X_{14}) อาชีพของผู้ปกครอง (X_{15} - X_{18}) ฐานะทางเศรษฐกิจทุกด้าน (X_{19} - X_{21}) ขนาดโรงเรียนทุกขนาด (X_{24} - X_{26}) ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเรียงลำดับตัวแปรมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยการเรียน (X_9) การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพของผู้ปกครอง (X_{12}) สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนได้ถึงร้อยละ 14.5

ในการสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรมาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 187.171 + 1.457 X_9 + 0.698 X_{22} + 0.625 X_{23} + 2.415 X_{12}$$

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.299 X_9 + 0.194 X_{22} + 0.134 X_{23} + 0.085 X_{12}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (X_8) นิสัยการเรียน (X_9) ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตร (X_{12}) การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (X_6) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรเพศทั้งชายและหญิง (X_1 , X_2) ระดับชั้นที่กำลังศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3 , X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (X_7) การศึกษาของผู้ปกครอง (X_{10} , X_{11} , X_{13} , X_{14}) อาชีพของผู้ปกครองทุกอาชีพ (X_{15} - X_{18}) ฐานะทางเศรษฐกิจทุกด้าน (X_{19} - X_{21}) ขนาดของโรงเรียนทุกขนาด (X_{24} - X_{26}) ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ตัวแปรที่สัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียน ได้แก่

1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความคิดความรู้สึกและแนวโน้มการกระทำที่ดีต่อครู ซึ่งสอดคล้องกับ สุรัตน์ อังกรวิโรจน์ (2532 : 4 - 6) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงหรือต่ำไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความวิตกกังวล อึดทนโน้ทนัย สภาพของระบบโรงเรียน นิสัยและทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจ องค์ประกอบทางบ้าน กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจากองค์ประกอบต่างๆที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็อาจที่จะรักโรงเรียนได้เช่นกัน สอดคล้องกับ ทราเวอร์ส (Travers. 1958 : 396) ที่ได้ให้ความเห็นว่าการทำนายสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรทางด้านสติปัญญาถึงแม้ว่าจะออกข้อสอบได้ดีเยี่ยมเพียงใด ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตัวแปรทางด้านสติปัญญาจะมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.7 ที่เหลือจะต้องใช้ตัวแปรทางด้านอื่น เช่น ทัศนคติที่มีต่อสถาบัน วิชาที่เรียน ความมุ่งมั่นและอาจารย์ที่ผู้สอนและสอดคล้องกับการวิจัย ลาเบลล์ (สุภาพร เลหาสถิตย์. 2525 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Labell . 1970) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชื้อชาติ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและเพศ กับทัศนคติทางการเรียนโดยใช้แบบวัดทัศนคติแบบ Semantic Differential Instrument ผลปรากฏว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติทางบวกต่อโรงเรียนใกล้เคียงกันกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.1.2 นิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะนักเรียนที่มีนิสัยการเรียนดีจะเป็นผู้ที่มีความขยัน เอาใจใส่ มานะพยายามตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นนักเรียนกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่เล็งเห็นคุณค่าทางการเรียน รวมทั้งจะมีความรู้สึกที่ดีต่อครู วิธีการสอน ตลอดจนโรงเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ สุรัตน์ อังกรวิโรจน์ (2532 : 4 - 6) และ พยอม ธีรุต (2540 : 105) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีนิสัยการเรียนดีจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนและนักเรียนที่มีการปรับตัวทางการเรียนดีจึงเป็นนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนด้วย นอกจากนั้น โพพแฮมและมัวร์ (Popham and Moore 1960 : 552 - 554), มอร์ริส (Morris. 1961 : 23) และคอยโว (Koivo. 1983 : 2524 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยการเรียนและทัศนคติต่อโรงเรียนเช่นเดียวกันและได้ผลสอดคล้องกันคือได้ว่านักเรียนที่มีนิสัยการเรียนดีจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางการเรียนสม่ำเสมอมีความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีการวางแผนและจัดระบบการเรียนและพัฒนาผลการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อ

ต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มและขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ เรนิน และ ลาเซน (Wrienn and Larsen. 1969 : 5 - 11) ที่พบว่านักเรียนที่มีนิสัยการเรียนดีนั้นต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิมล เคนสุนทร (2525 : 90 - 110) ที่ศึกษานิสัยการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน พบว่า นอกจากตัวแปรทั้งสองดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กันแล้วยังสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

1.1.3 การศึกษาของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่นและเป็นกลุ่มที่สนใจให้ความสำคัญต่อการเรียนของบุตร เพราะมองเห็นตัวอย่างของผู้ที่มีการศึกษาสูงแล้วประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงานในอนาคต ซึ่งน้อมฤดี จงพยูหะและคณะ (อารีย์ เงินแย้ม 2529 : 112 อ้างอิงมาจาก น้อมฤดี จงพยูหะ และคณะ. 2518) กล่าวว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาย่อมมีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้คำแนะนำที่ดีกับเด็กได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย เช่นการรู้จักแบ่งเวลา การให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัว การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอนเรื่องมารยาททางสังคม วัฒนธรรม ระเบียบต่างๆ และแนะนำเรื่องการปรับตัวให้เหมาะสมกับชีวิตในโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้กับเด็ก

1.1.4 การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะนักเรียนได้รับการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองโดยผู้ปกครองจะให้ความสนใจ ชักถาม แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้นิเวศนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียน ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนบรรลุผลได้ และสอดคล้องกับการวิจัยของ พยอม ธีณรส (2540 :105-110) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองสูง จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดสุพรรณบุรีและนักเรียนที่มีการปรับตัวด้านการเรียนดีนั้นก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าถ้าผู้ปกครองได้ให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่นักเรียนมากจะสามารถทำให้นักเรียนกระทำกิจกรรมทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่สุดเด็กนักเรียนก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนเกิดขึ้นตามมาด้วย

1.1.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองสูงจะต้องมุ่งมั่นพยายามให้ตนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีโดยเริ่มจากมีทัศนคติทางบวกต่อโรงเรียน

เพื่อตนจะได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อความก้าวหน้าในชีวิต เมื่อใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นเด็กจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบการเรียน ซึ่งจากการวิจัยของ พยอม ธีธฤต (2540 : 107) พบว่านักเรียนที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองสูง จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้รับความคาดหวังก็ควรจะได้รับ การสนับสนุนด้านการเรียนสูงตามไปเพื่อจะเป็นแนวทางที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และเมื่อนักเรียนได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองรวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้วยแล้วก็จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าตนเองพร้อม รวมทั้งสามารถมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน

1.2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติต่อโรงเรียนในทางลบแสดงว่าเด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไม่รู้สึกรักผูกพันกับโรงเรียนเพราะคิดว่าตนควรที่จะเรียนเพียงอย่างเดียวหรือคิดว่าตนสามารถไปอยู่โรงเรียนใดที่ตนชอบก็ได้จึงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน เพราะเรียนรู้เรื่องแล้ว อาจเบื่อกที่จะฟังครูสอนหรือถ้าครูสั่งการบ้านก็ไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควรเพราะสามารถทำการบ้านได้ถูกต้องเสมอ ข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและจากการสังเกตนักเรียนของผู้วิจัยในห้องเรียน

1.3 ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน ได้แก่

1.3.1 เพศ ไม่พบความสัมพันธ์ต่อทัศนคติกับโรงเรียนของมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจากผลดังกล่าวจะสอดคล้องกับการของศึกษา บุญกร เพชรวิวรรธน์ (2519 : 72 - 74) ที่พบว่าเพศของนักเรียนนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนแก่นักเรียนนั้น โรงเรียนจะจัดกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแต่จะจัดกิจกรรมตามความสามารถและความถนัดของนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนพึงพอใจต่อโรงเรียนเหมือนกันหรืออาจกล่าวได้ว่าเพศของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนนั่นเอง

1.3.2 ระดับชั้นที่กำลังศึกษาไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่สามารถจัดระบบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีที่กำลังศึกษาได้ เพราะจากคำกล่าวของวัฒนา พชรวานิช (2531: 283) ที่กล่าวว่าโรงเรียนควรจัดระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการครอบคลุมทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างครบถ้วน จึงส่งผลให้นักเรียนไม่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนเพิ่มขึ้นตามชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษาได้

1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และจากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของแจ๊คสันและลาฮาเดร์น (สุภาพร เลาสถิตย์ 2525 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Jackson and Lahaderne.1967) ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลปรากฏว่าทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ฮาร์วิกโฮลส์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์. 2535 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Harvighurst. 1963) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่าความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่าที่ปรากฏในงานวิจัยขณะนี้พบว่าม้งานวิจัยบางส่วนที่ทำการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีผลต่อการเรียนและทัศนคติต่อโรงเรียน ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางไม่พบความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3.4 การศึกษาของผู้ปกครอง ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยกเว้นการศึกษาของผู้ปกครองระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนกล่าวคือผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา มีความรัก ความพอใจในการเรียนของบุตรเช่นเดียวกับการมุ่งเน้นให้บุตรสามารถเรียนได้สำเร็จเพื่อมีงานทำในอนาคตจึงไม่มีระดับการศึกษาของผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องในการที่ทำให้นักเรียนรู้สึกชอบหรือไม่ชอบโรงเรียนได้

1.3.5 อาชีพของผู้ปกครองไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันจะปฏิบัติต่อนักเรียนด้านการเรียนไม่แตกต่างกันโดยเฉพาะการปลุกฝังให้นักเรียนรักโรงเรียน ดังเช่นคำกล่าวของประสาร ทิพย์ธรา (2521 : 165) ที่กล่าวว่าพ่อแม่ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้ลูกของตนเจริญเติบโตเข้มแข็ง ได้รับความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นบิดามารดาจึงพยายามหาทางช่วยเหลือในด้านการศึกษาของเด็กไม่ว่าบิดามารดาจะมีอาชีพอะไร

1.3.6 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวจะสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร เลาสถิตย์ (2525 : 62) ที่พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นโรงเรียนรัฐบาล ดังนั้นจึงได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสโดยไม่จำกัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งยังให้บริการทางการศึกษาอย่าง

เท่าเทียมกัน กล่าวคือ แม้ผู้ปกครองจะมีอาชีพและรายได้แตกต่างกัน แต่นักเรียนก็มีทัศนคติต่อโรงเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ทางวิชาการแก่เด็กนักเรียนเท่าเทียมกัน โดยไม่แยกชั้นฐานะทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันก็เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติต่อโรงเรียนไม่แตกต่างกันดังกล่าว

1.3.7 ขนาดโรงเรียน ไม่พบความสัมพันธ์กับความทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือสัดส่วนของจำนวนครูกับนักเรียนแตกต่างกัน ไม่ทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในปัจจุบันโรงเรียนสามารถจัดบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างเท่าเทียมกันทั้งทางด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา การให้บริการต่างๆ ได้ทั่วถึงดังนั้นจึงไม่พบความสัมพันธ์ของขนาดโรงเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ

2. ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายหรือส่งผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียงจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดตามลำดับ และตัวแปรที่ส่งผลมากเป็นอันดับหนึ่งคือตัวแปรนิสัยการเรียน กล่าวคือ นิสัยการเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) ที่กล่าวว่านิสัยการเรียนคือ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความพึงพอใจศึกษาหาความรู้ ให้บรรลุความสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนจัดระบบการเรียนความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ พัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมีความคิดริเริ่ม ขยันอดทน รับผิดชอบพึ่งตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรวรงค์โสธรและคนอื่นๆ (2525 : 95-98) ที่พบว่านิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จและความสามารถของแต่ละบุคคล และสอดคล้อง เชนตี สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68-76) พบว่าแรงจูงใจเชิงบูรณาการ และแรงจูงใจภูมิหลังทางสังคมและนิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์กันฉะนั้นนิสัยการเรียนจึงสามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการได้ดีที่สุด รองลงมาคือการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง กล่าวคือผู้ปกครองที่ให้ความสนใจเอาใจใส่ในการเรียนหรือการให้การช่วยเหลือให้ความสนใจ ชักถามแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียน ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้เงินในการใช้จ่าย ให้นิเวศนักเรียนในการทำกิจกรรมจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน อันดับสามคือ ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึงผู้ปกครองมีความคิดความรู้สึกรู้สึกต่อเป้าหมายทางการศึกษาให้สอดคล้องกับตัวนักเรียน ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของพยอม ธีรสร (2540 :107) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองมาก และการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ปกครอง ต่อคุณภาพ โรงเรียนคือต้องการให้โรงเรียนเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบ และสามารถให้นักเรียนดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้ และอันดับสุดท้ายคือการศึกษาการศึกษาของผู้ปกครองระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองอุตสาหกรรมดังนั้นนักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่นและเป็นกลุ่มผู้ปกครอง ที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนของบุตรแต่ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษาก็มีแนวโน้มที่ให้ความรัก ความเข้าใจในการเรียนของบุตรมุ่งให้บุตรหลานเรียนให้สำเร็จและมีงานทำในอนาคตจึงไม่มีระดับ การศึกษาของผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องในการที่จะทำให้นักเรียนชอบหรือไม่ชอบโรงเรียน ดังนั้น จากการครั้งนี้จึงพบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนและเป็นตัวแปรที่ส่งผลกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ตลอดจนนักเรียนได้ทราบว่ามีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มากน้อยแตกต่างกันไป เพื่อให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองให้มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

2. เนื่องจากตัวแปรด้านนิสัยการเรียนสามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ดีที่สุด ดังนั้น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางด้านการเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมนอกเหนือจากตัวแปรที่ศึกษามาแล้ว เช่น ปัญหาการเรียน การปรับตัว เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ
เช่น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา เป็นต้น

3. ควรทำการศึกษาเพื่อพัฒนานิสัยการเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อ
ส่งเสริมให้นักเรียนให้ทัศนคติต่อโรงเรียนและเรียนหนังสือได้อย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

✓ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา.

กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ. 2536.

..... วารสารแนะแนว. ฉบับที่ 143 ตุลาคม - พฤศจิกายน. 2526.

กรมประชาสัมพันธ์. กรม. เพื่อเยาวชน "เอกสารรายการวิทยุ." 2528. กรุงเทพฯ :

กองการเผยแพร. 2528.

กรมแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ, กรม. สถิติประชากร สมุทรปราการ : 2541.

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

กุสุมา อินทวดี. ทศนคติเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมทางครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่
เรียนซ้ำชั้นในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2521. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.

ขจรสุตา เหล็กเพชร. การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

คงพร คงชาติ. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี และกรุงเทพมหานคร.

ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

มกป.ป. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยประสิทธิภาพในโรงเรียนประถม

ศึกษา เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ, 2519.

✓ จุราลักษณ์ พินพรหมราช. การเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนต่างกัน. วิทยานิพนธ์

ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

ชเนติ สวัสดิพิฤกษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเงิน กับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเงิน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

ฐิติ อ่อนโคกสูง. สภาพเชิงจิต - สังคมในโรงเรียน กับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

จิระวัฒน์ นิเจนตร. สภาพเชิงจิต - สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

✓ เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์. การวัดทัศนคติ และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ดวงกมล วงษ์ศรีหัต. การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวในครอบครัวระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนชุมชนวัดบางชัน อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

ทิพาธรรม จันทร์พิบูลย์. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510. อัดสำเนา.

ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. “นักบริหาร ผู้สร้างบรรยายการเรียนรู้,” ก้าวสู่ผู้บริหาร ก้าวสู่ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์, 2527.

นิภา พงศ์วิรัตน์. การศึกษาปัญหาสังคมของวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคกลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

นาคน้อย บุตรประเสริฐ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้จักตนเองด้านจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนในกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่างกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

นาฏเจลิยว สุมาวงศ์. โรงเรียนจะสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นได้อย่างไร. กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2510.

บุษกร เพชรวิวรรณ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

บุษราคัม ธุระพันธ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
2523.

ประจิม เมืองแก้ว. การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ถึงอำเภอทุ่งทราย จังหวัดกำแพงเพชร.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
อัดสำเนา.

ประดินันท์ อุปรมัย. “การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน,” เอกสารการสอนชุดระบบการเรียนรู้
การสอน. กรุงเทพฯ : สารมวลชนจำกัด, 2523.

ประเทิน มหาจันทร์. รวมบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประสาน ทิพย์ธารา. พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : แพรววิทยาลัย. 2521.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. “ปัญหาของเด็กที่ไม่อยากเรียน,” ศูนย์ศึกษา. 10 (9) : 66 - 70 ;
กันยายน 2506.

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. การศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความ
สนใจในอาชีพ ของนักเรียนช่วงกลปี 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลกับโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา. ม.ป.ท., 2538.

พนัส หันนาสินทร์. หลักการบริหารงานเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
2513.

พรรณี ชูทัยเจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรวิมลการพิมพ์, 2522.

วรรณ ทอญ้อย. การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารจังหวัด
นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

- วรวิทย์ วคินสรากร. การมัธยมศึกษา : หลักการจัดและการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา. เอกสารประกอบการเรียน คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- วาสนา พิทักษ์สาธิต. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- วัฒนา พัทธราวิช. เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2534.
- วิรัช วรรณรัตน์. “สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต,” ศส. (7) : 12 ; กรกฎาคม 2523.
- วีระศักดิ์ ศรีสังข์. การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุปรียา อินทราไรพัย. ผลของการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียน และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดจันทระประดิษฐารามวิทยาคม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สมชัย วงษ์นายะ. การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- สมบุญ สังขอุร. ทัศนคติทางการเมืองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- สมศักดิ์ สุนทรสุข. การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อความคิดแบบสอบสวน สอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- สมักร ไวยขุนทด. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือของ สสวท. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สังัด อุทรานนท์. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสถานะที่เกี่ยวกับตัวเด็กบางประการที่ทำให้เด็กไม่สามารถเข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษาบางัดจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สวัสดิ บรรเทิงสุข. การสำรวจปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2509 ในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2510.
อัคราณา.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. “รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน
พ.ศ.2533 และ พ.ศ.2538,” สถิติรายปีประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี. 2535.

สิริพร ดาวัน. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัคราณา.

สุวิมล เคนสุนทร. สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญาปัญหาส่วนตัวนิสัย
ทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์
ค.ม. : กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัคราณา.

สุดฤทัย มุขยวงศา. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวคิดแบบพิจารณาความ
เป็นจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัคราณา.

สุภาพร เลาสถิตย์. การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียน ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัคราณา.

เสรี วงษ์มณฑา. “หลักและทฤษฎีการสื่อสาร,” บทบาทของการสื่อสารในกระบวนการสัมมนา.
หน่วยที่ 12 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

เสาวรัตน์ จุลรัตน์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัคราณา.

อวยชัย วยสุวรรณ. การศึกษาผลสัมฤทธิ์และทัศนคติต่อวิชาสังคม เรื่อง “การพัฒนาประเทศ”
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้เป็นทีม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัคราณา.

อัครา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและ
ความถนัดในการเรียนภาษาของผู้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ กับความสำเร็จในการเรียนภาษา
อังกฤษตามความถนัดของแต่ละบุคคล. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525. อัคราณา.

อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินทร์ ชูชม. การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนต่ำระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 39. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

อุรัญญา รักชมธูร์. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิก และสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

Allport, Gordon. Attitude in C. Murchison (Ed.). *Handbook of Social Psychology*. Worcester Mass, Clark University Press, 1935.

Anastasi, Anne. *Testing Problem in Perspectve*. New York : American Council on Education, 1971.

Anderson, Mary J. "Effects of Classroom Social Climate on Individual Arming," *American Education Research Journal*. 7 ; March, 1970.

Blesoe, Joseph C. "Factor Related to Pupi Observation Reports of teacher and Attitude toward Their Teacher," *Journal of Education Research*. 65 : 121 - 122 ; November, 1971.

Bledsoe, Joseph C. "Factors Related to Pupil Obsrtvation Reports of Teachers and Attitude toward their Teachers," *The Journal of Education Research*. 65 (3) : November, 1971.

Blevins, Hubert Wayne Jr. "A Comparative Study of Mexican American Anglo Droput in a Large Metropoitan School District in texas," *Dissertation Abstracts International The Humanities and Social Sciences*. 5664 - A ; March, 1976.

Bloom, Benjamin S. *Human Charcteristics and School Learning*. 2nd ed. Newyork : McGraw - Hillk Book Company, 1982.

Chopra, S.L. "Pasrental Occupation and Academic," *The Journal of Education Research*. 60 : 359 - 362 ; Arpil, 1967.

Cogan, Morris L. and Harry Levin, "Study of Teacher Behavior," *Journal of Experimental Education*. 26 : 135 - 139 ; January, 1957.

- ✂ Cronbach, Lee J. Education Psychology. 2nd ed. New York : Harcourt, Brace, 1963.
- Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Herper, 1970.
- Davis, George Sanford. "A Study of Classroom Factors related to Dropout in Education," Dissertation Abstracts. 24 : 4524 - A ; April, 1964.
- Eysenck, H.J., W. Arnold and R. Meili. Encyclopedia of Psychology. London : Search Press, 1972.
- Fishbein, Martin. Reading in Attitude theory and Measurement. New York : Wiley, 1967. 449 p.
- Garrison, Karl C. Psychology of Adolescence. Englewood Clifts, New Jerrey, Prentice - Hall, Inc., 1956.
- Gilbert, H.H. "Hight - School Students. Opinion on Reasons for Failurè in High - School Subject," Journal of Education Research. 68 : 181 - 185 ; January, 1975.
- Gill, L.J. "Some Non - Intellectual Correlated of Academic Achievement Among Maxican Secondary School Student," Journal of Education Psychology. 144 - 149 ; March, 1962.
- Good, V.C. Education Pictionary of Esucation. 2nd ed New York : McGraw-Hill Book Company, 1973.
- Hilard, E.R. Introducation to Psychology. New York Harcourt Brace and World, Inc., 1967.
- Holtman, H. Wayne. Survey of study Habits and Attitudws Survey of study Habits and Attitudes. New York : The Psychology Corporation, 1965.
- Jenkins, Kenneth Donals., "The Relatonship among Selected Pupil Personality Characteristics, Relevant Public Percception, and Failure in a Nongraded Secondary School," Disseration Abstracts. 31 : 1512 - A ; October, 1970.
- Jersild, Arthur T. The Psychology of Adoles cence. New York, the Macmillan Company, 1975.

- La Belle, Thomas Jeffrey, "Attitude and academic Achievement among Male and Female Anglo and Spanish American Fifth Grade Students," Disseration Abstracts. 31 : 1624 - A ; October, 1970.
- Lawrance, Dorothy M. "Public High School Dropout Behavior State of Oklahoma," Disseration Abstracts. 36 : 7076 - A ; May, 1976.
- Lewin, K, R. Lippitt and R. White. "Patterns of Aggressive Behavior in Experimentally Created Social Climate," Journal of social Psychology. 10 : 271 - 299 ; 1939.
- Maddox, R. How to Study. Greenwich, Conn : Fawcett Publications, 1936.
- Mehrens, William A. and Irvin J. Lehmann. Messurement and Evaluation in Education and Psychology. 2nd ed. Sydney, Holt, Rinechart and Winston, 1975.
- Meier, Robert and Ernest McDaniel. "A Measure of Attitude Toward School," Education and Psychology Measurement. 34 : 997 - 998 ; 1974.
- O' Neil, Ernest David. "School Dropouts and University Education : A Study of Elementary School Desertion and Retention in Ecuador," Disseration Abstracts. 36 : 5690 - A ; November, 1975.
- Perney, Jan. "The Student Opinion Inventory," NASSP Bulletin. 55 - 59 ; September, 1976.
- Ringess, Thomas A. Mental Healthin the School. New York : Random House, 1938.
- Rogers, Dorothy. Lesves in Adolescent Psychology. New York : Meredith Orporation, 1972.
- Thrnburg, Hershel D. Contemporary Adolescence : Reading. 2nd ed. Monterey, Calif. Brooks/colepub. Co., 1975.
- Travers, Robert M.W. Education Measurements Educational Measurements. New York : Macmillan Co., 1953.
- Educational Measurement. New York : Thd Macmillan Company, 1958. 396 p.

- Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Changes. New York : John Willey and Sons, Inc., 1971.
- William, Robert L. "Personality, Ability and Achievement Correlates of Schoolastic Attitudes," Journal of Education Research. 63 : 401 - 403 : May, 1970.
- WolFord, Earl Melvin. "Analysis of Selected Educational Philosophies as Pertinent to Dropout Problem," Disseration Abstracts. 25 : 236 ; December, 1965.
- Wrenn, C. Gilbert and Robert P. Larsen. Staying Effectively. Standford : Standford University Press, 1969.
- Wrenn, C. Gilbert and Robert P. Larsen. Study Habits Inventory. Stanford : Stanford University Press, 1968.
- yamane, Taro. Statics : Antroductory Anaslysis. 2nd ed. Tokyo : John Westherhill Inc., 1970.
- Young Pheukniyom. A Study of Children's Attitude Towsard School in Gerneal in a Secondary School in Bangkok. Thesis (M.Ed.), College og Effucation in Collaboration with the International Institute for Child Study, 1960.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือรับรอง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีจำนวน 10 หน้า ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะ
แสดงพฤติกรรมของนักเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระคำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวอรนุช กันสิทธิ์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านภูมิหลังของนักเรียน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

1.1 แบบสอบถามด้านส่วนตัว

1.2 แบบสอบถามด้านครอบครัว

1.1 แบบสอบถามด้านส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ให้ครบถ้วน

1. โรงเรียน
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
3. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ☐ ระดับผลการเรียนสูงกว่า 2.75 ขึ้นไป
☐ ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.00 - 2.74
☐ ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.00

1.2 แบบสอบถามด้านครอบครัว

1. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ☐ ประถม ☐ มัธยม
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี
2. อาชีพผู้ปกครอง ☐ เกษตรกร ☐ รับจ้าง
☐ ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ☐ ค้าขาย
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ
3. รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท
☐ ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท
☐ มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

1.2.1 แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับนิสัยการเรียน

คำชี้แจง คำถามตอนนี้ถามเกี่ยวกับการกระทำของนักเรียนต่อเรื่องการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป โปรดอ่านอย่างรอบคอบแล้วพิจารณาว่า ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงข้อเดียว และ โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

เป็นประจำ	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนเป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนนาน ๆ ครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	การกระทำของนักเรียนนานครั้งมาก หรือ ไม่เคยทำเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคยเลย
1.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับอ่านหนังสืออย่างน้อย 1 ชม. ในแต่ละวัน				
2.	ข้าพเจ้านอนหลับในเวลาเรียน				
3.	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านหนังสือก่อนสอบทุกครั้ง				
4.	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการทบทวนบทเรียน				
5.	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่เรียนมาหลังจากกลับจากโรงเรียน				
6.	ข้าพเจ้าอ่านสมุดจดการบ้านทุกครั้งที่กลับบ้าน				
7.	เวลาอาจารย์สอนข้าพเจ้าตั้งใจฟัง				
8.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจวิชาเรียน ข้าพเจ้าจะซักถามอาจารย์ทันที				
9.	ขณะที่อาจารย์สอน ข้าพเจ้าจดบันทึกตามไปอย่างครบถ้วน				
10.	ข้าพเจ้ามักคิดเรื่องอื่นในขณะที่เรียน				
11.	ข้าพเจ้าทำรายงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลา				
12.	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับการอ่านหนังสือเรียน				
13.	ข้าพเจ้าทำงานเสร็จตามแผนการเรียนที่วางไว้				
14.	ข้าพเจ้ามักจะขอยืมอุปกรณ์การเรียนจากเพื่อน ๆ				

1.2.1 แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการกระทำของผู้ปกครองต่อนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคยเลย
1.	ผู้ปกครองช่วยแก้ปัญหาการเรียนเมื่อข้าพเจ้าแก้ปัญหาเองไม่ได้				
2.	ข้าพเจ้าได้รับกำลังใจจากผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาการเรียน				
3.	ผู้ปกครองชมเชยข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนสอบได้ดี				
4.	เมื่อใกล้สอบผู้ปกครองจะคอยให้กำลังใจและควบคุมข้าพเจ้าสำหรับการอ่านหนังสือ				
5.	ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ข้าพเจ้าในการทำการบ้าน				
6.	ผู้ปกครองคอยตักเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ				
7.	ผู้ปกครองมีเวลาพูดคุยกับข้าพเจ้าเกี่ยวกับการเรียน				
8.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการเรียนหนังสือให้แก่ข้าพเจ้า				
9.	เมื่อใกล้สอบผู้ปกครองช่วยทบทวนบทเรียนให้แก่ข้าพเจ้า				
10.	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่โรงเรียนจัดขึ้นตามความสนใจของข้าพเจ้า				
11.	ผู้ปกครองช่วยจัดหนังสือคู่มือแบบฝึกหัดเพื่อส่งเสริมวิชาที่เรียนแก่ข้าพเจ้า				
12.	ผู้ปกครองไม่ยอมให้ข้าพเจ้าเล่นกีฬากับเพื่อน				
13.	ผู้ปกครองไม่พอใจเมื่อข้าพเจ้าทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น				
14.	ผู้ปกครองเต็มใจที่จะให้เงินค่าอุปกรณ์การเรียนแก่ข้าพเจ้า				
15.	ผู้ปกครองยินดีจ่ายค่าเรียนพิเศษให้แก่ข้าพเจ้า				
16.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้เงินในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียนแก่ข้าพเจ้า				

1.2.3 แบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจและตรงกับกรกระทำของผู้ปกครองที่แสดง

กับนักเรียนมากที่สุดแล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องทางขวามือ

เพียงข้อเดียว และ โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร

ไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
1.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าอยู่ช่วยงานที่บ้านมากกว่าให้เรียนต่อ				
2.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนสูงโดยไม่ย่อหน้าลูกของเพื่อนบ้าน				
3.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนเพียงอ่านออกเขียนได้				
4.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนสูงกว่าตัวผู้ปกครองเอง				
5.	ผู้ปกครองตามใจถ้าข้าพเจ้าจะทำงานรับจ้างอยู่กับบ้าน				
6.	ผู้ปกครองตามใจให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนในสาขาตามที่ข้าพเจ้าต้องการ				
7.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนให้ได้คะแนนสูง ๆ				
8.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนเก่งที่สุดในห้อง				
9.	ผู้ปกครองไม่สนใจเมื่อข้าพเจ้าสอบตก				
10.	ข้าพเจ้าทำตามที่ผู้ปกครองต้องการเรื่องการเลือกแผนการเรียน				
11.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าสอบชิงทุนต่อในจังหวัดได้				
12.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐให้ได้				
13.	ผู้ปกครองตามใจข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าอยากสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง				
14.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนในสาขาวิชาการประกอบอาชีพที่สามารถทำรายได้มาก				

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มนำการกระทำ

2.1 แบบสอบถามนักเรียนด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ โปรดตอบ

ให้ครบทุกข้อ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนมาก

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ในระหว่างการเรียนรู้				
2.	ครูไม่ยอมรับฟังเหตุผลของนักเรียน				
3.	ครูให้ความสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่งเท่านั้น				
4.	ครูควรให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง				
5.	การเรียนการสอนที่ดีนักเรียนควรมีโอกาสแสดง ความคิดเห็นอย่างเต็มที่				
6.	ข้าพเจ้าคิดว่าเนื้อหาที่เรียนหนักเกินไป				
7.	ครูเข้มงวดเกินไปทำให้นักเรียนเครียดในการเรียน การสอน				
8.	ครูไม่มีเทคนิคในการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจ				
9.	ข้าพเจ้าคิดว่าครูเตรียมอุปกรณ์การสอนไม่พร้อม				
10.	ข้าพเจ้าคิดว่าโรงเรียนมีกฎระเบียบด้านการแต่งกาย ถูกจิกเกินไป				
11.	ข้าพเจ้าคิดว่าโรงเรียนให้นักเรียนแต่งกายเรียบร้อย เป็นสิ่งที่				
12.	การตรวจความสะอาดและระเบียบของนักเรียน ทุกเข้าเป็นสิ่งที่จำเป็น				
13.	การปฏิบัติตัวตามกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นสิ่ง จำเป็น				

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14.	การจัดกิจกรรมช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจาก การเรียนในห้องเรียน				
15.	การร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนเสียเวลาเรียน โดยใช่เหตุ				
16.	การจัดกิจกรรมเป็นการเพิ่มภาระแก่ครู				
17.	โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรม ตามความสนใจ				
18.	การร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเป็นการเสียเวลา โดยเปล่าประโยชน์				
19.	การจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามัคคีกัน				
20.	ข้าพเจ้าคิดว่ากิจกรรมนั้นหนาแน่นเกินไปมีประโยชน์				
21.	การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเป็นสิ่งที่ดีควร กระทำ				
22.	ข้าพเจ้าคิดว่ามีเพื่อนบางคนที่ชอบทำให้เกิดความ วุ่นวายขึ้นภายในห้อง				
23.	ข้าพเจ้าและเพื่อนคิดว่าจะทำทุกอย่าง เพื่อช่วยกัน รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน				
24.	เพื่อนช่วยเหลือนักเรียนได้เมื่อต้องการ				
25.	เพื่อนและข้าพเจ้าพึ่งพาอาศัยกันและกันได้				
26.	ข้าพเจ้าคิดว่าห้องแนะแนวของโรงเรียนมีขนาดเล็ก เกินไป				
27.	ข้าพเจ้าคิดว่าการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่รับทุน การศึกษาไม่ยุติธรรม				
28.	ข้าพเจ้าคิดว่าการบริการแนะแนวมีประโยชน์				
29.	ข้าพเจ้าคิดว่าห้องสมุดของโรงเรียนมีขนาดพอเหมาะ กับจำนวนนักเรียน				
30.	ข้าพเจ้าคิดว่าควรมีการปรับปรุงการบริการห้องสมุด ในโรงเรียน				
31.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาหารกลางวันของโรงเรียนมีราคาแพง เมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น				
32.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาหารในโรงเรียนไม่น่ารับประทาน				

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
33.	การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน ยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน				
34.	ข้าพเจ้าคิดว่าห้องส้วมของนักเรียนสกปรก				
35.	ข้าพเจ้าคิดว่าห้องส้วมของโรงเรียนมีกลิ่นเหม็น				
36.	ข้าพเจ้าคิดว่าห้องประชุมคับแคบเกินไป				
37.	ข้าพเจ้าคิดว่าสนามกีฬาภายในโรงเรียนมีขนาดเล็ก และคับแคบ				
38.	ข้าพเจ้าคิดว่าบริเวณสวนหย่อมของโรงเรียน เป็นสถานที่สวยงาม				
39.	ข้าพเจ้าคิดว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนยังสกปรก				
40.	ข้าพเจ้าคิดว่าบริเวณโรงเรียนยังอยู่ใกล้ชุมชนเกินไป				
41.	อาคารเรียนอยู่ในสภาพทรุดโทรมไม่ได้รับการดูแล รักษาเท่าที่ควร				

2.2 แบบสอบถามด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความด้านความรู้สึก แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องทางขวามือ
ช่องใดช่องหนึ่ง ใน 4 ช่อง ที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และ
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
น้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
42.	ข้าพเจ้ามักกังวลเมื่อต้องตอบคำถามครู				
43.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ครูเต็มใจตอบคำถามเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่งเท่านั้น				
44.	ข้าพเจ้าพอใจที่ครูให้ความเป็นกันเองกับข้าพเจ้า				
45.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ครูไม่แสดงความห่วงใยในตัวนักเรียน				
46.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ครูประพฤติตัวไม่เหมาะสม				
47.	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้ครูสอนโดยเน้นการบรรยายเพียงอย่างเดียว				
48.	การจัดการเรียนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการแข่งขันทำให้เกิดตึงเครียด				
49.	ข้าพเจ้าดีใจที่ครูเจ็บป่วยหรือติดธุระไม่มาสอนตามปกติได้				
50.	ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายที่ครูสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่ง				
51.	ข้าพเจ้าเรียนหนังสืออย่างมีความสุข				
52.	ข้าพเจ้าอยากลาออกจากโรงเรียนเพราะเบื่อครู				
53.	ข้าพเจ้าไม่ชอบกฎระเบียบด้านการแต่งกายของโรงเรียน				
54.	ข้าพเจ้าไม่ชอบที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน				

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
55.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนของโรงเรียนหละหลวมมากเกินไป				
56.	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้มีการจัดกิจกรรม เพราะทำให้เกิดความวุ่นวายในโรงเรียน				
57.	ข้าพเจ้าไม่ชอบที่โรงเรียนจัดกิจกรรมให้น้อยเกินไป				
58.	ข้าพเจ้ารู้สึกง่วงนอนเมื่อเรียนวิชาลูกเสือเนตรนารี				
59.	ข้าพเจ้าอยากให้มีการจัดกีฬาภายใน				
60.	ข้าพเจ้าเต็มใจให้ปรึกษาแก่เพื่อนที่มีปัญหาส่วนตัว				
61.	ข้าพเจ้ามักรู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเพื่อนบางคนอิจฉา				
62.	ข้าพเจ้ายินดีที่จะเสียสละเพื่อเพื่อน				
63.	ข้าพเจ้าสบายใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนเดือดร้อน				
64.	ห้องสมุดคับแคบเกินไปทำให้ข้าพเจ้าอึดอัด				
65.	ข้าพเจ้าไม่พอใจกับราคาอาหารกลางวันของโรงเรียน				
66.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจกับการบริการห้องสมุด				
67.	ข้าพเจ้าไม่ชอบเข้ารับการตรวจสุขภาพของโรงเรียน				
68.	ข้าพเจ้าชอบอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียนที่ทันสมัย				
69.	ข้าพเจ้าไม่ชอบโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนเกินไป				
70.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องน้ำห้องส้วมสกปรก				
71.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องน้ำห้องส้วมมีกลิ่นเหม็น				
72.	ข้าพเจ้าชอบห้องเรียนของข้าพเจ้า				
73.	ข้าพเจ้าอึดอัดที่จะนั่งในห้องเรียนที่คับแคบ				

2.3 องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความด้านความรู้สึก แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ใน 4 ช่อง ที่ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อเดียว และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
74.	ครูมีวิธีเตรียมการสอนเป็นอย่างดี				
75.	ครูจําชื่อนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนได้				
76.	เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยครูให้ความดูแลอย่างใกล้ชิด				
77.	ครูดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนของนักเรียน				
78.	ข้าพเจ้าเคารพและเชื่อฟังคำสั่งของครู				
79.	ข้าพเจ้ากระทำในสิ่งที่ครูวางแนวทางไว้ให้				
80.	วิชาเรียนมีเนื้อหายากเกินไปข้าพเจ้าจึงไม่อยากเรียน				
81.	ข้าพเจ้าไม่อยากร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน				
82.	ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนช้าเพราะไม่อยากเรียน				
83.	ครูใช้คำถามที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบ				
84.	ข้าพเจ้าถูกทำโทษเรื่องการแต่งกายผิดระเบียบ				
85.	ข้าพเจ้าแต่งกายได้เรียบร้อยถูกต้องระเบียบของโรงเรียน				
86.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด				
87.	ข้าพเจ้าถูกครูคอยจับผิดเรื่องความประพฤติ				
88.	ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน				
89.	ครูฝ่ายปกครองมักลงโทษนักเรียนโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล				
90.	โรงเรียนจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นประจำทุกปี				
91.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด				
92.	วิชาลูกเสือเนตรนารีส่งเสริมให้ข้าพเจ้าเป็นคนมีระเบียบวินัยและอดทน				

ข้อ	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
93.	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน				
94.	ข้าพเจ้าไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น				
95.	ข้าพเจ้าพูดกับเพื่อนด้วยวาจาที่สุภาพ				
96.	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อน ๆ				
97.	ข้าพเจ้าและเพื่อนช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียน				
98.	เพื่อนในห้องส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว				
99.	เพื่อนของข้าพเจ้าไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน				
100.	โรงเรียนจัดให้มีป้ายข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่โรงเรียน				
101.	โรงเรียนจัดบริการร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนอย่างเหมาะสม				
102.	หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอกับความ ต้องการของนักเรียน				
103.	ข้าพเจ้ามักดื่มเครื่องดื่มที่ทางโรงเรียนจัดไว้ให้เพราะสะอาด				
104.	ห้องพยาบาลมักให้บริการดี				
105.	โรงเรียนจัดบริการสุขภาพอนามัยทั่วไปแก่นักเรียน				
106.	บริเวณโรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับไว้อย่างสวยงาม				
107.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือที่สวนหย่อมที่ทางโรงเรียนจัดให้				
108.	สนามกีฬาคับแคบเกินไปทำให้ข้าพเจ้าไม่สามารถ ใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมได้				
109.	ถนนในโรงเรียนชำรุดทรุดโทรมจนสร้างความ ลำบากในการเดินทาง				
110.	โรงเรียนจัดสถานที่พักผ่อนได้อย่างเพียงพอและ เหมาะสม				
111.	โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอกับจำนวน นักเรียน				

“ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ”

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนหาดอัมราักษรลักษณ์วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมริดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดใหม่สมุทรกิจวิทยาเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรพิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถาม เรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมวิทย์เตรียมอุดมพัฒนาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมด่านสำโรง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสงขลาสุทธிரูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มนิคมนิล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/3939

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเมืองเขื่อนฟองอนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยให้นักเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.4
2	2.69
3	4.98
4	2.23
5	5.38
6	4.95
7	6.16
8	5.52
9	3.80
10	3.96
11	3.38
12	6.82
13	4.44
14	2.18

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.73

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.73
2	7.98
3	5.79
4	7.27
5	4.98
6	5.24
7	6.23
8	6.19
9	4.23
10	6.13
11	2.06
12	3.49
13	5.44
14	5.46
15	4.51
16	7.11

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.78

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.25
2	3.31
3	3.99
4	4.46
5	1.82
6	6.34
7	7.93
8	4.61
9	3.32
10	2.21
11	2.45
12	3.41
13	3.33
14	2.75

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.50

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	1.81
2	3.06
3	2.05
4	2.90
5	3.92
6	2.67
7	3.82
8	3.67
9	3.42
10	3.06
11	3.08
12	2.31
13	2.31
14	2.15
15	3.45
16	2.58
17	4.53
18	3.27
19	2.05
20	3.20
21	2.53
22	1.97
23	3.32
24	1.76
25	1.77
26	3.67
27	1.81
28	3.57

ตาราง (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
29	3.27
30	1.96
31	3.71
32	4.56
33	2.61
34	3.85
35	3.30
36	3.30
37	2.02
38	1.88
39	3.45
40	1.91
41	1.97
42	3.18
43	2.02
44	3.44
45	2.82
46	2.20
47	1.79
48	1.84
49	3.84
50	2.69
51	3.60
52	2.67
53	2.19
54	3.03
55	2.95
56	1.92

ตาราง (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
57	2.17
58	1.75
59	1.76
60	3.42
61	2.28
62	1.69
63	1.79
64	1.83
65	1.75
66	1.75
67	1.75
68	1.75
69	2.07
70	2.00
71	2.35
72	2.73
73	2.17
74	2.07
75	2.00
76	2.35
77	2.13
78	2.17
79	1.79
80	2.06
81	1.76
82	3.13
83	2.35
84	3.26

ตาราง (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
85	3.77
86	2.47
87	2.47
88	3.53
89	3.23
90	2.29
91	1.75
92	3.54
93	3.45
94	1.75
95	3.39
96	2.85
97	1.87
98	2.15
99	3.41
100	1.96
101	2.04
102	2.29
103	2.41
104	1.75
105	2.18
106	1.84
107	3.02
108	2.11
109	2.11
110	2.00
111	2.81

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวอรนุช กันสิทธิ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	3 หมู่ 4 ตำบลสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130 โทรศัพท์ 748-5234
วัน เดือน ปีเกิด	20 มิถุนายน พุทธศักราช 2515
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2533	ชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนวิสุทธิกษัตรี
พ.ศ.2537	วิทยาศาสตร ุคหกรรมศาสตร ทั่วไป (เกียรตินิยมอันดับสอง) วิทยาลัยครูธนบุรี
พ.ศ.2542	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
อรนุช กันลธิธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2542

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพ ผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2541 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,096 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 498 คน นักเรียนหญิงจำนวน 598 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามด้านส่วนตัวนักเรียนและตัวแปรด้านขนาดโรงเรียน แบบสอบถามตัวแปร ด้านครอบครัว แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การ วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise ผลการวิจัย พบว่า

1. ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (X_9) นิสัยการเรียน (X_9) ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (X_{12}) การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (X_6) มีความสัมพันธ์ทางลบกับ ทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรเพศทั้งชายและหญิง (X_1 X_2) ระดับชั้นที่กำลังศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปี 3 ($X_3 - X_4$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (X_7) การศึกษาของผู้ปกครอง (X_{10} X_{11} X_{13} X_{14}) อาชีพผู้ปกครองทุกอาชีพ ($X_{15} - X_{18}$) ฐานะทางเศรษฐกิจทุกด้าน ($X_{19} - X_{21}$) ขนาดโรงเรียนทุกขนาด ($X_{24} - X_{26}$) ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเรียง ลำดับตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยการเรียน (X_9) การสนับสนุนการ เรียนของผู้ปกครอง (X_{22}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{23}) และระดับการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพของผู้ปกครอง (X_{12}) สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของทัศนคติต่อโรงเรียนของ นักเรียนได้ถึงร้อยละ 14.5

ในการสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดย นำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 187.171 + 1.457 X_9 + 0.698 X_{22} + 0.625 X_{23} + 2.415 X_{12}$$

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.299 X_9 + 0.194 X_{22} + 0.134 X_{23} + 0.085 X_{12}$$

**VARIABLES RELATED TO ATTITUDE TOWARDS SCHOOL OF
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT IN CHANGWAT SAMUTPRAKAN**

**AN ABSTRACT
BY
ORANUCH KUNSIT**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Education Psychology
at Srinakharinwirot University**

March 1999

The purposes of this research were to investigate the variables related to attitude towards school of the lower secondary school students in schools under the general education department in Changwat Samutprakan. These variables were divided into three dimensions ; first dimension were personal factors such as gender, class level, achievement and learning habit, second dimension were parental factors such as parental education, parental economic, parental's learning support and parental's expectation and third dimension was size of school ; big schools, middle schools and small schools. The 1,096 subjects of mathayom suksa I, II and III students ; 498 males and 598 females of the lower secondary school in Changwat Samutprakan in the academic year 1998. They were randomly selected by stratified random sampling from the population. The instrument were learning habit questionnaires, parental's learning support questionnaires, parental's expectation and attitude towards school questionnaires. The data were analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive relationships among low achievement (X_8), learning habit (X_9) parental education level certificate (X_{12}) parental's learning support (X_{22}) and attitude towards school at .05 level. There were significantly negative relationships among high achievement (X_6) and attitude towards school at .05 level. There were no relationships among gender ($X_1 - X_2$), class level ($X_3 - X_4$), average achievement (X_7), parental education ($X_{10}, X_{11}, X_{13}, X_{14}$), parental occupation ($X_{15} - X_{18}$), parental economic ($X_{19} - X_{21}$) and size of school.
2. The attitude towards school could be significantly predicted about percentage of 14.5 from the most to the least by the following support (X_{22}), parental's expectation (X_{23}) and parental's education level certificate (X_{12}).
3. The following equation proved significantly to be predictors of the attitude towards school at .05 level ;

In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 187.171 + 1.457 X_9 + 0.698 X_{22} + 0.625 X_{23} + 2.415 X_{12}$$

In term of standard scores were :

$$Z = 0.299 X_9 + 0.194 X_{22} + 0.134 X_{23} + 0.085 X_{12}$$